နောင်တောင်ကျေးရွာ

လင်းခေးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်း (၂၀၂၃ - ၂၀၂၇)

(Village Development Plan)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

နောင်တောင်ကျေးရွာ၊ လင်းခေးမြို့နယ်

(သမဝါယမ နှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ □□□□□□□□□□လ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

အတိုကောက်စကားလုံးများ ၄

စကားချီး ၅

နောင်တောင် ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ လင်းခေးမြို့နယ် ၇

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် **၉**

(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၈

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၀

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၁

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၃

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၆

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၇

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၁၈

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၁၉

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၂

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၃

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၄

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ **၂၆**

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏**လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ**

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏**စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**

ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် **ရေသွင်းဧရိယာ**

ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၁၉ **မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ**

ဇယား ၂၀ **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

ဇယား ၂၁ **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား ၂၃-က **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား၂၃-ခ **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် **ပြဿနာနှင့် အခက်အခ**□များ

ဇယား ၂၄ **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ**

ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား **၂၆** ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား ၂၉ **သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ**

ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၃ **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား ၃၄ **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ

ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား
ဇယား ၃၉ ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂ **ရေကြောင်း** သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၈၂

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၈၇

ကိုးကားစာရင်း ၈၉

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MCRD	သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန

STD လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ

PTA မိဘဆရာအသင်း

TB တီဘီရောဂါ

VDG ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၂၃/၂၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၇/၂၈ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင်ရေးဆွေးထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော် လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်း စဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိ နိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက်အလက် များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း စွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက် လာသည့် အခက်အခဲများ နှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင် အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများဆက်လက် လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိ နိုင်မည်ဟုကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီ အစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထား ပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

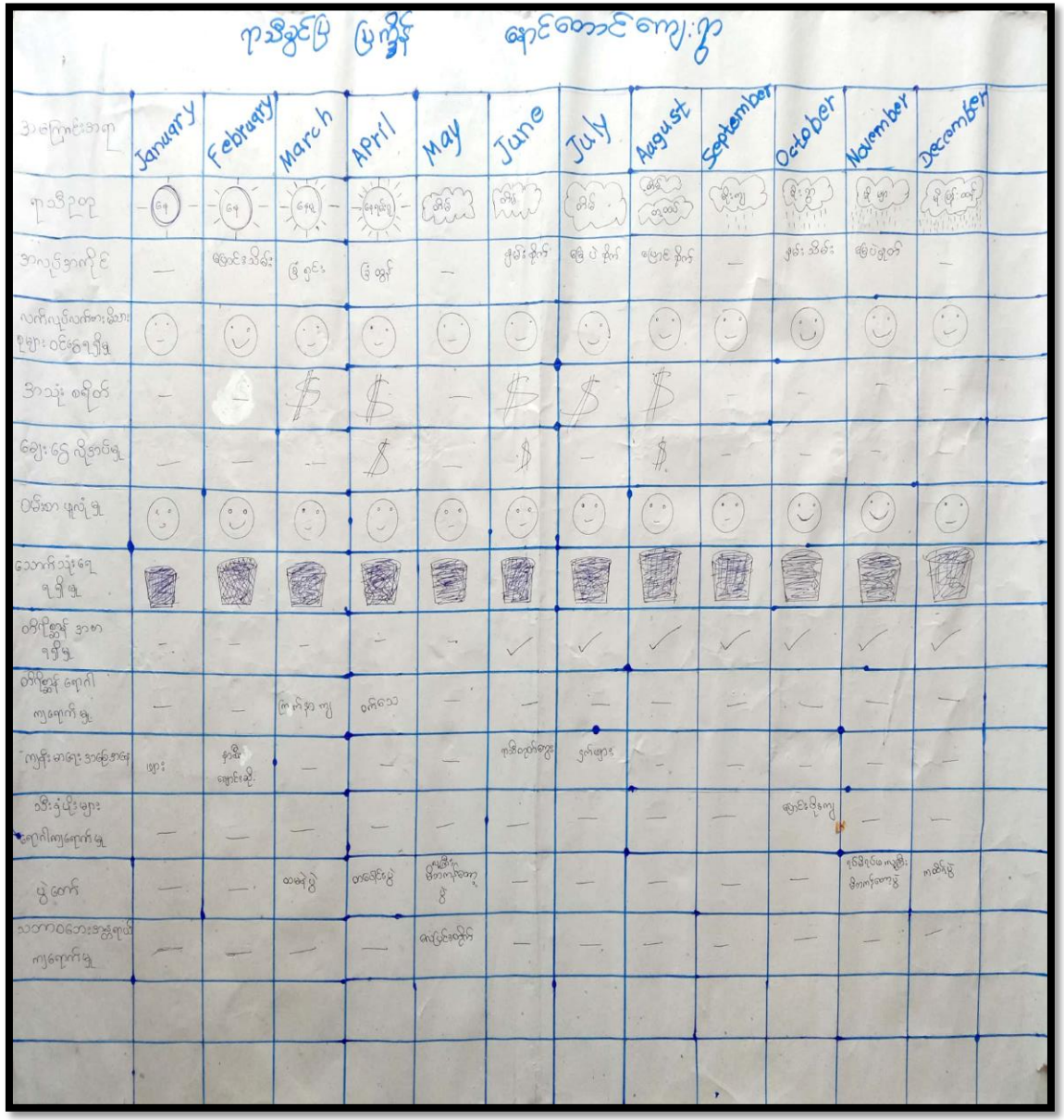
ဖေဖော်ဝါရီ လ ၂၀၂၄ ခုနှစ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့
နောင်တောင်ကျေးရွာ၊ လင်းခေးမြို့

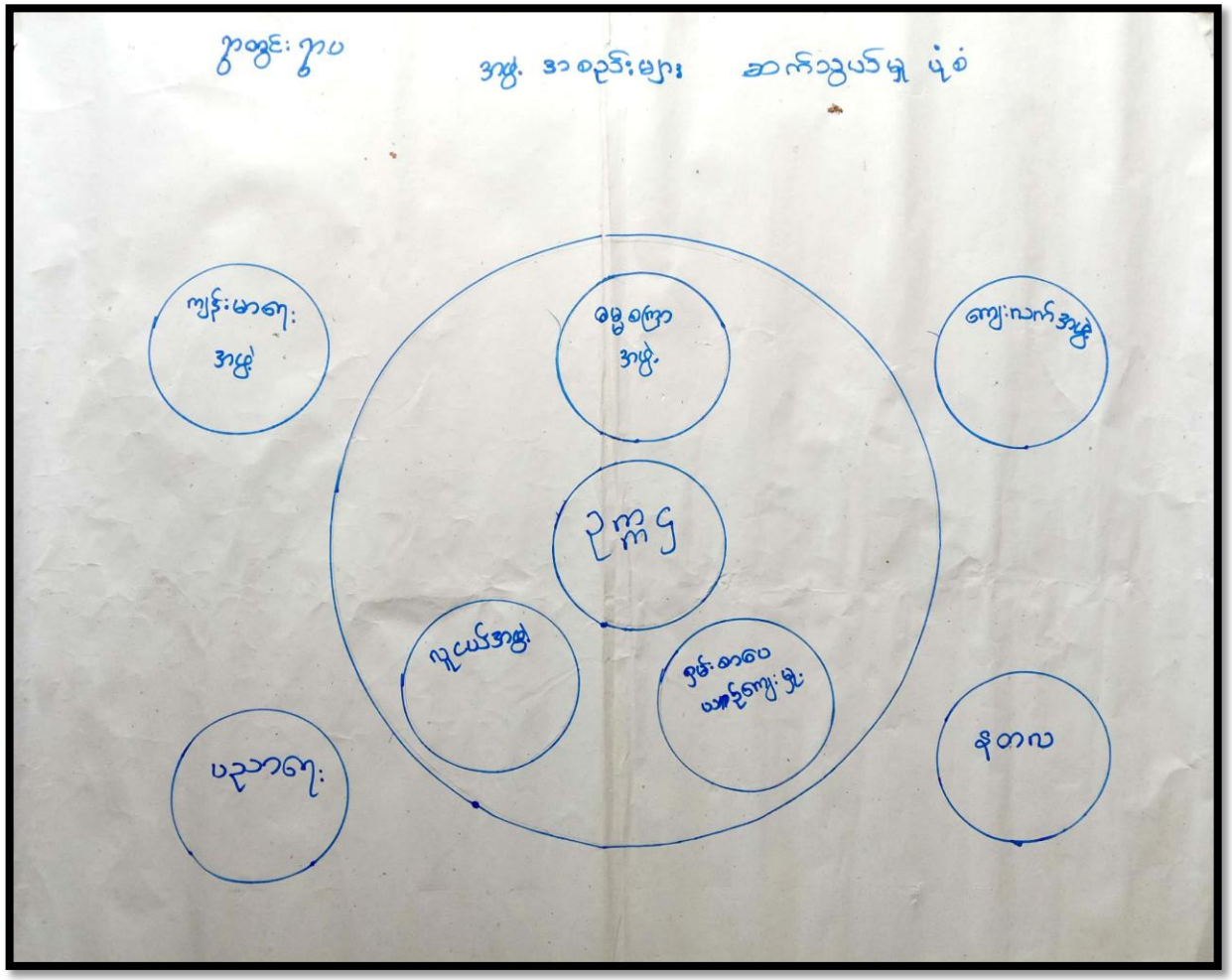
နောင်တောင်ကျေးရွာ သယံဇာတပြမြေပုံ၊ လင်းခေးမြို့နယ်

နောင်တောင်ကျေးရွာ ရာသီခွင်ပြက္ခဒိန်၊ လင်းခေးမြို့နယ်

နောင်တောင်ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာ တွင်း/ပ အဖွဲ့အစည်းဆက်သွယ်မှုပုံစံ၊ လင်းခေးမြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲ အကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ် ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါ သည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့ အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက် များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင် ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွနုပ်တို့၏ ကျေးရွာ စီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက် များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလ အပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊
အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ် မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများ ကိုစုစည်း ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်း များအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာ နှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှုပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံ ကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်း မှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

နောင်တောင်ကျေးရွာသည် လင်းခေးမြို့နယ်၊ နောင်လုံကျေးရွာအုပ်စု၊ လင်းခေး-မိုင်းပန်မြို့သွား ကားလမ်း၏(□)မိုင်ခန့်တွင် တည်ရှိသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အတင့်အသင့်ရှိပြီးမိုးရာသီတွင် သွားလာရခက်ခဲသည်။ ကျေးရွာတည်ရှိရာသည် မြေပြန့်ဖြစ်သည်။ အနောက်ဖက်တွင် နမ့်တင်ကျေးရွာရှိပြီး၊ အရှေ့ဘက်တွင် နောင်ခေါက်ကျေးရွာရှိသည်။ အဓိကသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ဒေသ၏တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် လက်မ ၂၅ ကျော်တွင်ရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အသင့်အတင့်အထောက်အကူပြုသည်။ လယ်မြေနည်းပါးပြီး ယာမြေကုိများသည်။ နှမ်း၊မြေပဲ၊ပြောင်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ရန်တို့အတွက် အဓိကအားထားရာ ဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေများအတွက် ရေကိုစိမ့်စမ်းရေနှင့် မိုးရေကို စိုက်ပျိုးရေအတွက် ရယူအသုံးပြုကြပြီး စိုက်ပျိုးရေးအသင့်အတင့်အကျိုးဖြစ်ထွန်းသည်။ ကျေးရွာတွင် ယာမြေ/ □□□□□ □□မြေ အသင့်အတင့်ရှိကြပြီး မြေဆီအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ စိုက်ပျိုးမြေဧက (၁၉၅.၅) ဧကခန့်ရှိပြီး နှမ်းနှင့် ပြောင်းသီးနှံများကို အဓိကစိုက်ပျိုးသည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝတွင်းထွက် သယံဇာတများ မထွက်ရှိပါ။ ကျေးရွာစားကျက် မြေသီးသန့်မရှိဘဲ သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ် များလည်း ရရှိနိုင်မှု နည်းပါးသွားပြီဖြစ်သည်။ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များမှာ သာမန်တွေ့ရများသော အပင်များသာ ရှိသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

နောင်တောင် ကျေးရွာတွင် စုစုပေါင်းလူဦးရေမှာ (□□□)ဦးရှိပြီး တစ်အိမ်ထောင်ပျှမ်းမျှ လူဦးရေ (□.□□)ဦးရှိသဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်ပျှမ်းမျှ လူဦးရေနှင့်နည်းနေကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ အမျိုးသမီးဦးရေမှာ အမျိုးသားဦးရေထက် (□□.၀)ရာခိုင်နှုန်းများပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်မှာ (□□□)ဦးရှိပြီး စုစုပေါင်း လူဦးရေ၏ (၈၅.၀)ရာခိုင်နှုန်းရှိသဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်ကောင်း တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ အသက်(၁)နှစ်အောက်ကလေးနှင့် (၆၅)နှစ် အထက်လူဦးရေမှာ မှီခိုသူများဖြစ်ကြပြီး (၁၅.၀)ရာခိုင်နှုန်းရှိပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လက်လှမ်းမှီမှု၊ လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ရေရရှိနိုင်မှုတို့ကြောင့် ကျေးရွာစီးပွါးရေး အနေအထားမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းသည်ဟု ပြောနိုင်သည်။ ချမ်းသာသော လယ်သမား အိမ်ထောင်စုများအပြင်အခြား လယ်သမား အိမ်ထောင်စုအချို့မှာလည်း လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ စသော အသေးစား အိမ်တွင်းလုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ယင်းတို့အနက် ဆင်းရဲအဆင့်သည် ကျေးရွာတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်း ငယ်မျှပိုင်သော လယ်သမားများ၊ လက်လုပ်လက်စား၊ စိုက်ပျိုးရေးနေ့စားလုပ်သားများ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုနည်းပါးပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအပြင် လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း စသည်တို့တွင်လည်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု(□၅)%၊ အလယ်အလတ်အိမ်ထောင်စု(၆၅)%နှင့် မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု(၂၀)%ရှိကြောင်းတွေ့ရှိပါသည်။ကျေးရွာမှအဆင်ပြေနှင့် အလယ်အလတ်အိမ်ထောင်စု များမှာ သူတပါးထံမှ မချေးမငှါးပဲ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝမ်းစာဖူလုံကြသည်။ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများမှာ တစ်နှစ်ပတ်လုံးဝမ်းစာဖူလုံခြင်း မရှိသောကြောင့် လုပ်အားခ ကြိုတင်ယူ၍လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေများထံမှချေးယူ၍လည်းကောင်း ဖြေရှင်း ကြကြောင်းတွေ့ရသည်။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု အမျိုးအစားတွင် မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းခြင်း၊ သစ်တောပြုန်းတီးမှုကို မြင့်မားသည့် အနေအထားတွေ့ရပြီး ကျန်အမျိုးအစားများကို နိမ့်သည့် အနေအထားများတွင်သာ တွေ့ရသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ခြေအနည်းငယ် မှာဆင်းရဲသူတောင်သူ

များဖြစ်ကြသဖြင့် ဝမ်းစာလုံလောက်မှု စိုးရိမ်သူများဖြစ်ကြပါသည်။ မြေဆီလွှာပျက်လာသော ကြောင့် မြေဩဇာ၊မြေဆွေးထည့်မှသာ စိုက်ပျိုးပင်များကောင်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြသည်။ ကလေးငယ် အများစုလည်း ကျန်းမာကြသည်။ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်း အများစုတို့သည်လည်း တကိုယ်ရည် သန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များ နည်းပါးကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာတွင်ကျေးလက် ကျန်းမားရေးဆေးပေးခန်းမရှိပါသဖြင့်(၉) မိုင်ခန့်ကွာဝေးပြီး ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူသွား လာနိုင်သော လင်းခေးမြို့နယ်ဆေးရုံ၊ ဆေးဆိုင်များ နှင့်လည်း လက်လှမ်းမီသည်။ ကျေးရွာတွင် စိမ့်စမ်းရေများသာအသုံးပြုရပြီး ရာသီအကူးအပြောင်းတွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဆီးချို၊သွေးတိုး သွေးလွန်တုပ်ကွေးနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါများ အနည်းစုဖြစ်တတ်ကြပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် နိမ့်ပါးကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ယခုခေတ် ကျောင်းနေသည့်ကလေးများသာစာတတ်ကြပြီး အသက်ကြီးသူအများစုမှာ ကျောင်းမတက်ခဲ့ရသဖြင့် စာမတတ်သူဦးရေများနေသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ စာမတတ်သူများထဲ တွင် အမျိုးသမီးကပိုများကြောင်း တွေ့ရသည်။ ကျောက်တက်နှုန်း နည်းပါးရခြင်းမှာ ပြည်ပသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သောအိမ်ထောင်စုအချို့သည် ဒေသသို့ပြန်လည်အခြေချနိုင်ခြင်း မရှိသေး ကြောင့်ဖြစ်သည်။အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းကျောင်းတက်နှုန်း နည်းပါးနေသည်။ မိဘများမှ ပြင်ပဆောင်ထားရန်စရိတ်မတတ်နိုင်ခြင်း၊ ကျောင်းသားများမှ စိတ်မဝင်စားကြ ခြင်းကြောင့် တွေ့ရှိရပါသည်။ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းပညာတတ်ဦးရေနည်းပါးသည်။ ဘွဲ့ရအရေ အတွက်မှာ အလွန်ပင် နည်းပါးသည်။ သို့သော် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများ ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှု များမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုအခြေခံသည့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း များသည်လည်း အလွန်နည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

မိသားစုအတွင်းကျား/မတို့၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ အမျိုးသားများကသာ ဦးဆောင်၍ ဆုံးဖြတ် ကြကြောင်းတွေ့ရသည်။ ရပ်ရွာအရေးကိစ္စများတွင်လည်း အမျိုးသားများကသာ ဦးဆောင်ကြသည်။ အမျိုးသမီးများမှာ အိမ်မှုကိစ္စများနှင့် သားသမီးငယ်များကိုပြုစု ထိန်းကျောင်းခြင်းအပြင် အိမ်၏စီးပွားရေး လုပ်ငန်းဖြစ်သည့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ တွင်လည်းဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်

ကြသည်။ ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်း အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ကျားနှင့်မ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း ကိစ္စများ မတွေ့ရပါ။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး များသည် ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ် များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ လက်ရှိကျောင်းတက်နေသော ကျောင်းသားဦးရေဇယားပါ ကိန်းဂဏန်းများအရ မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းများတွင် အမျိုးသမီးများကျောင်းတက်မှုပိုများသည်ကိုတွေ့ရသည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် နေ့တွက် လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားခလျော့နည်းပြီး ရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးများပါဝင်မှု မရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ အခြားလူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့များတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှု အသင့်အတင့်ရှိကြသည်။ ကျားမတန်းတူ ညီမျှမှုနှင့်ပါတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများကို မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် ရပ်မိရပ်ဖ၊ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့အစည်း နှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာအဖွဲ့ တို့ရှိသည်။ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏လူမှုရေး၊ သာရေးနာရေးကိစ္စများအတွက် ဆောင်ရွက်မှု များ ကောင်းမွန်သည်။ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာကိုလည်း ကျေးရွာမှ လူငယ်လူရွယ်များပါဝင်ဖွဲ့စည်းထား ကာ ကျန်းမာရေးနှင့် အခြားလူမှု ရေးကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ပေး လျက်ရှိကြသည်။ ကျေးရွာရှိအဆိုပါအဖွဲ့ အစည်းများမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့် တစ်ဖွဲ့အကြား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရား တို့နှင့် ပါတ်သက်၍ ယေဘုယျ အားဖြင့် အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေး သင်တန်းများရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန် လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် ပဲ၊ နှမ်း၊ ပြောင်း ကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိနိုင်ကြပြီး စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်း ကုမ္ပဏီများမှလည်း တောင်သူများ အတွက် ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးကြသည်။ တောင်သူအများစုသည် စိုက်ပျိုးချိန်တွင်တစ်ပြိုင်နက်တည်း စိုက်ပျိုးကြသဖြင့် လယ်ယာ လုပ်ငန်းခွင်အတွက် အလုပ်သမား ရှားပါးမှု ပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရ တတ်ပြီး လုပ်အားခပိုမိုပေးမှ အလုပ်သမားများကို ငှါးရမ်းရရှိနိုင်ကြကာ ကုန်ကျစရိတ် မြင့်မားရသည်။ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓာတ်မြေဩဇာကို လွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သော်လည်း ဈေးနှုန်းကြီး မြင့်နေတတ်သည်။ ပိုးသတ်ဆေး အရည်အသွေးမပြည့်ဝမှုကြောင့် ဆေးဖျန်းသော်လည်း မနှိမ်နင်း နိုင်ကြောင်းတွေ့ရသည်။ ဖျက်ပိုးကာကွယ်၊ နှိမ်နှင်းနည်း ကိုလည်း စနစ်တကျ တတ်မြောက်မှု

မရှိကြပါ။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာ အနေဖြင့် လက်တွန်းထွန်စက် များပိုင်ဆိုင်မှု ရှိသဖြင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းကို ကောင်းစွာလုပ်ကိုင်နိုင်ကြသည်။ ထွန်စက်အပိုင်မရှိသည့် တောင်သူ များသည် ငှါးရမ်းထွန်ယက်ရသည်။ ကျေးရွာတွင်၊ နွားမွေးမြူသူအိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်ရှိပြီး ခိုင်းရန် နှင့်နို့အတွက် မွေးမြူကြသည်။ ဒေသဝက်၊ ကြက်မွေးသည့် အိမ်ထောင်စုလည်း အနည်းငယ် သာရှိပြီး တနိုင်တပိုင် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ နည်းပါးသည်။ ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွါး တတ်သော တိရစ္ဆာန်ရောဂါများ ရံဖန်ရံခါ ကျရောက်တတ်သည်။ ကျေးရွာတွင် တနိုင်တပိုင် မွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်နှင့် မွေးမြူသည့် ကောင်ရေ နည်းပါးသည်။ သီးနှံစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများ ကိုသာအစဉ်အဆက်လုပ်ကိုင်ကြခြင်း၊ ၎င်းလုပ်ငန်းမှ ဝင်ငွေအထိုက် အလျောက် ရရှိနိုင်ခြင်းနှင့် မိရိုးဖလာဓလေ့အရမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို စိတ်ဝင် တစားဆောင် ရွက်လုပ်ကိုင်သူ နည်းပါးသည်။ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း၊ ကူးစက်ရောဂါ အခါအား လျော်စွာကျရောက်တတ်ခြင်းနှင့် ဝင်ငွေရရှိမှု နည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့်လည်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို စိတ်ဝင်စားမှုနည်းကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ရေမြေအနေအထားနှင့် မွေးမြူရန်နေရာ အဆင်မပြေ သောကြောင့် ငါးမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ မရှိပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှအပ အိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြား ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ လုပ်ငန်း အများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားအလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့် အနေအထားတွင်ရှိသည်။ ပန်းရံ၊ လက်သမားများ၏ ဆရာအဆင့်လုပ်အားခမှာ တစ်နေ့ ,၀၀၀/- ကျပ် ရနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ပဲ၊ပြောင်းနှင့် နှမ်းသီးနံများကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြပြီး ကျေးရွာမှ အလုပ်သမားများ အတွက် အလုပ်အကိုင် အသင့်အတင့်ရရှိကြသည်။ ပဲနှင့် ပြောင်းစိုက်ပျိုးချိန်နှင့် ရိတ်သိမ်းချိန်များတွင် တစ်နေ့လုပ်အားခကို ပျမ်းမျှ ,၀၀၀/- မှ ,၀၀၀/- ကျပ်အတွင်း ရနိုင်ကြသည်။ လုပ်အားခရရှိမှုမှာ ကျားနှင့် မအတွက် တန်းတူညီမျှပဲ ရရှိနေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေများပြားပြီး လူ့အရင်းအမြစ် အလားအလာကောင်း တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ လင်းခေးမြို့ပေါ်တွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများဖြစ်သည့် (အပ်ချုပ်၊ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ဆံပင်အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်နည်း၊ မော်တော် ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ ဝပ်လျှော့စသည့်သင်တန်းများရှိသော်လည်း စိတ်ဝင်စားမှုနည်းပါးခြင်း၊ သင်တန်းစရိတ်ခက်ခဲခြင်း၊ စျေးကွက်နည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့် ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါ သင်တန်းများကို တက်ရောက် သင်ကြားမှုနည်းပါးကြသည်။ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသည့်အပြင် လုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံလည်း မရှိကြသောကြောင့် ကျွမ်းကျင်မှုအခြေခံသည့် အလုပ်အကိုင်တွင်ရရှိမှုနည်း

သည်။

(ဃ) သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် စိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတု မြေဩဇာ သုံးစွဲမှုများပြားခြင်းတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကျဆင်းလာကာ သီးနှံအထွက်နှုန်းမှာ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် လျော့နည်းလာသည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် အလွယ်တကူရနိုင်သော ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာအသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေး သင့်သည်။ ကျေးရွာတွင် မုန်တိုင်း၊ ငလျင်စသည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လေ့မရှိပါ။ သို့သော်လည်း မိုးရွာနောက်ကျခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် အချိန်အခါမဲ့ မိုးရွာသွန်းခြင်း စသည့် ရာသီဥတုဖေါက်မှုများမှာ နှစ်တိုင်းလိုလို ကျရောက်တတ်ပြီးတောင်သူများ၏ စီးပွားရေးကိုများစွာထိခိုက် ပျက်စီးစေသည်။

(c) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို အဓိကအားဖြင့် ဆွေမျိုးနှင့်မိတ်ဆွေများသို့ ချေးယူကြပြီး ရိက္ခာ၊ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအတွက် ချေးယူကြပြီး ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ချက် များပြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာအနီးတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိသဖြင့် ကျောင်းနေအရွယ် ကလေးတိုင်း မူလတန်း ပညာကို သင်ယူနိုင်ကြသည်။ ရွာသားအားလုံး၏ ၅၀% မှာ ရေးတတ် ဖတ်တတ်ကြပြီး အသက်အရွယ်ကြီး သူများမှာ ဘုန်းကြီးကျောင်း ပညာရေးကို ရရှိထားကြသည်။ မူလတန်း အောင်ချက် ရာခိုင်နှုန်းလည်း အသင့်အတင့်သည်။ ရွာသူရွာသားများအတွက် ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုတို့ကို ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိခြင်းကြောင့်(□) မိုင်ခန့်ဝေးသည့် လင်းခေးမြို့ ဆေးရုံတို့သို့ ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူသွားရောက်ကာ ရရှိနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာ သည် လျှပ်စစ်မီးရရှိသည့် အလျောက် အအေးခန်းဖြင့်သိုလှောင်ရန် လိုအပ်သော ဆေးများအတွက် ရေခဲသေတ္တာသုံးပြီး သိုလှောင်ထားနိုင်သည်။ ဆေးဆိုင်များမှာ ကျေးရွာတွင် တည်ရှိပြီး လိုအပ်ပါက အလွယ်တကူသွားရောက် ဝယ်ယူနိုင်သည်။ကျေးရွာတွင် အရေးပေါ် လိုအပ်ချက်ရှိပါက ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိသောကြောင့်ခက်ခဲရှိသည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါး ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသဖြင့် ရေကြောင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွါးတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွါးမှု များနည်းပါးသည်။

(ဆ)လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်အနေအထား သီးသန့်မရှိပါ။ လူငယ်များသည် ကျေးရွာရှိလူမှုရေး လုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင်လည်း (ရိုးရာ အကများဖြင့် တင်ဆက်) ပါဝင်ကြသည်။ နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်များတွင် မူလတန်း/အလယ်တန်း ကျောင်းသားများအား ယဉ်ကျေးလိမ္မာ သင်တန်း၊ စာပေယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများတွင်မူ မြောင်းတူး/လမ်းပြင်ခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်း ပါဝင်မှု များရှိသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦး - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာတွင်းလမ်းများသည် မြေသားသားလမ်းများဖြစ်သည့်အတွက် မိုးရာသီအချိန်တွင် သွားလာ ရေး အခက်အခဲများစွာကြုံတွေ့ရပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအတွက် စက်ဘီး ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ် ၊ ထွေလာကျီ ၊ ကား နှင့် နွားလှည်း တို့ကို အသုံးပြုလျက် ရှိကြသည်။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးပါ။ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုများအား ဆိုလာမီး ကိုသာအသုံးပြုနေရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို စျေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ အတွက် လက်လှမ်းမှီ အသုံးပြုနိုင် ကြသည်။ အိမ်တိုင်းနီးပါးမှု လက်ကိုင်ဖုန်း အသုံးပြုနေကြပြီဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက် အသုံး ပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာ ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက် အသုံးပြု နိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက်အဆောက်အဦမရှိပါ။ တစ်ရွာလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် တယ်လီဖုန်း နှင့် သတင်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အတော်အသင့်ကောင်း မွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ ရွာသားများသည် မိုဘိုင်း တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင် ကြသော်လည်း လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ် သိရှိနိုင်မှု အားနည်းသည်။ အာမခံစနစ်ကိုသိရှိထားသူမရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေး အန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ ရွာသားများသည် လင်းခေးမြို့ရှိရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှု ကြီးကြီးမားမားဖြစ်ပွါးခြင်းနည်းပါးပါသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

နောင်တောင်ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပြီး၊ လင်းခေးမြို့သို့(□)မိုင်ခန့်နှင့်နောင်လုံအုပ်စုမှ (□)မိုင်ခန့်တွင် တည်ရှိပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး (၅)မိုင်ခန့်ခက်ခဲမှုရှိပြီး၊ တစ်နှစ်ပတ်လုံး သွားလာနိုင်ပေသည်။ ကျေးရွာနှင့်အနီးဆုံးစျေးမှာ (၉) မိုင်ကွာဝေးသည့် လင်းခေးမြို့မစျေးဖြစ်ပြီး လယ်ယာထွက်ကုန်များကိုစျေးတွင်ရောင်းချနိုင်သည်။ လူသုံးကုန်ပစ္စည်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသုံးပစ္စည်း၊ အိမ်ဆောက်ပစ္စည်း၊ ဆေးဝါးစသည်တို့အိမ်ဆိုင်များနှင့်ကုန်စုံဆိုင်များမှ စုံလင်စွာရရှိနိုင်ပေသည်။ မဟာဓါတ် အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက် သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိသေးသောကြောင့် ထင်းမီးဖိုဖြင့် ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ ဆိုလာမီးအသုံးပြုနေရခြင်းဖြင့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများအတွက် စာဖတ်ချိန်အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်း၊ အားလပ်ချိန်များတွင် ဗဟုသုတရဖွယ်သုတ၊ ရသနှင့်သတင်း အစုံအလင်အား ကြည့်ရှုနိုင်သဖြင့်၊ လူနေမှုအဆင့်အတန်း အသင့်အတင့်ကောင်း မွန်လျက်ရှိသည်။ လူဦးရေအားလုံး၏ ၈၅% မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရ အရေအတွက် နည်းပါးပြီး ကျွမ်းကျင်မှုနှင့်သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများကို လူငယ်များလေ့ကျင့်သင် ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသား အရင်းအမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါမည်။ ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေး အခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်း အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသလိုမှု အတွက်လည်း လင်းခေးမြို့နယ် ဆေးရုံများသို့ သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများခံယူနိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာအတွင်းတွင် ပြင်ပနှင့်ကျေးရွာအတွင်းမှ ဖွဲ့စည်းထားသောလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ အတော်အသင့်ရှိပြီး၊ အဖွဲ့များ၏။ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုမှာ ကောင်းမွန်ကြပေသည်။ အစိုးရဌာနများနှင့် အချိတ်အဆက်အသင့်အတင့်ရှိပြီး၊ထို အထောက်အပံ့များသည် ကျေးရွာအတွက် လယ်ယာလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မှုနှင့် အခြားသေးစားလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ရန် လွန်စွာအထောက်အပံ့ကောင်များ ဖြစ်စေပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှလည်း စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများနှင့်ပတ်သက်သော နည်းပညာပေးသင်တန်းများကို ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီဩဇာအတော်အသင့် ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူသယ်ယူပို့ဆောင်ရောင်းချ နိုင်သည်။ ပဲ၊ နှမ်း၊ပြောင်း တို့ကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။ ကျေးရွာမှ စိုက်ပျိုးသော နှမ်းအမျိုးအစားမှာ အရည် အသွေးအသင့်အတင့်ကောင်းသဖြင့် စျေးအသင့်အတင့်ရသည်။ ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ် မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှု နည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်

ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီ အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကျေးရွာလူမှုရေးအဖွဲ့များရှိပြီး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် အခြားလူမှုရေးကိစ္စအဝဝအား ကူညီဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်ပေးကြသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာအနေအထားအရ ၊ ယေဘုယျအားဖြင့်အဟန့် အတားစိန်ခေါ်မှု အများအပြားမတွေ့ရှိရပေ။ သို့သော်ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများရှိပြီး၊ အဖွဲ့များကြားတွင် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု ရှိသော်လည်း ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုအပိုင်းတွင် စနစ်ကျမှု အနည်းငယ်အား နည်းကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ်မြေရိုင်းများထပ်မံ မတိုးချဲ့ နိုင်တော့ပဲ လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ်မှု တိုးမြှင့်ရန် ဆောင်ရွက်ကြသည်။ သီးနှံပိုးမွှားကျရောက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ပိုမိုကျရောက်လာကြောင်းသိရှိရသည်။ သို့သော်ထိခိုက်ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုအထိ မရှိပေ။ ကျေးရွာတွင် အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များကို လင်းခေးမြို့နယ်ဆေးရုံသို့ သွားရောက် ကုသရသဖြင့် အချိန်ကြာမြင့်မှု ရှိတတ်ပေသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့် ငါးနှစ်တာကာလ အတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများပိုမိုလာအောင်ဖန်တီးခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများ ရရှိခြင်းမှတဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွါးရေးအနေအထားကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။

က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် ပညာရေးဝန်ဆောင်မှု၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုနှင့် ကျေးရွာအခြေခံ အဆောက်အဦများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်

ကျေးရွာသူ၊သားများ ပညာရည် မြင့်မားပြီး လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်း လာစေကာ လူနေမှုဘဝတိုးတက် ကောင်းမွန် လာစေရမည်။

က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွါးရေးအုပ်စုများဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာ အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှုယန္တရား တိုးတက် လာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

ခ.၁) ကျေးရွာတွင်အရင်းအနှီးချေးငွေ၊လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာအသုံးပြုနိုင်ရေးနှင့် နည်းပညာ အသုံး ချနိုင်စွမ်းရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစား ငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတိုးနှုန်း သက်သာစွာဖြင့် ပိုမိုရရှိစေရန်အတွက် မြို့နယ်ရှိ ဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။

ခ.၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော် သောသင်တန်းသားများကို ရွေးချယ် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသား များ အတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွါးရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အထောက်အကူပြုပေမည်။

ခ.၃) ကျေးရွာတွင် စံချိန်မီသော စာသင်ကျောင်းခြံစည်းရိုးနှင့် ပရိဘောဂ အသုံးအဆောင် ပစ္စည်များအလုံအလောက်ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ လိုအပ်ပါက အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း အဆင့် ကျောင်းများအထိ ရရှိအောင်တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။

ခ.၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက် သွားမည်။ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာ အခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည် ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းအားပေး ဆောင်ရွက်မည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာန ဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြ ထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ် ပေးနိုင်ကြပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန် အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံ တော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ် ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက် ပမာဏ ပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံ ချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စံချိန်မီစာသင်ကျောင်းဆောင်ဆောက်လုပ်ခြင်း

ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းခြံစည်းရိုးတွင် နှစ်တိုင်းလိုလိုပြန်လည်ပြုပြင်နေရသဖြင့် အခြေခံ မူလတန်းကျောင်းခြံစည်းရိုးအသစ် လိုအပ်နေကြောင်းနှင့် ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း တွင်လည်း လိုအပ်ပါကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနများ ဖြစ်သော ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနတို့ မှ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

(ဂ) ကျေးရွာတွင်းလမ်းနှင့် ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းအဆင့်မြှင့်ပြုပြင်ခြင်း

ကျေးရွာတွင်းလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းမှာကောင်းမွန်မှုမရှိပါသဖြင့်၊ မြေသား လမ်းသာဖြစ် နေပါသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်မှ ကူညီပံ့ပိုးပေးမှုများနှင့်အတူ ကျေးလက် ဦးစီးဌာနမှ ကျေးရွာလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများအား အဆင့်မြှင့် ပြုပြင်ပေးသင့်ပါသည်။ ကျေးရွာချင်း ဆက်လမ်းပိုမိုကောင်းမွန်လာခြင်း ဖြင့်လည်း တစ်ရွာနှင့် တစ်ရွာ ကုန်စည်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှု ပိုမိုမြန်ဆန်လာနိုင်ပြီး၊ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုအား လွန်စွာအထောက် အကူပြုနိုင်ပေမည်။

(ဃ) စိုက်ပျိုးရေးလယ်ယာသုံးကိရိယာများစနစ်တကျငှားရမ်းအသုံးပြုနိုင်ရေး

နောင်တောင်ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးအသင့်အတင့်ဖြစ်ထွန်းသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပြီး၊ တစ်နှစ်ပတ်လုံး စိုက်ပျိုးရေအသင့်အတင့် ရရှိနိုင်သည်။ သို့သော် လယ်ယာလုပ်သား ရှားပါးလာမှုနှင့်အတူ၊ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်လာမှုတို့ကြောင့် လယ်ယာလုပ်ငန်း အချိန်မှီပြီးစီးရန် အနည်းငယ် အခက်အခဲ ကြုံတွေ့ရတတ် ပေသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်အတူ သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများဖြစ်ကြသော စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာနနှင့် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနများမှ ပြင်ပလယ်ယာသုံး ပစ္စည်းကိရိယာ ရောင်းချသော ကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးသင့်ပါသည်။ ထို့အပြင် အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ရောင်းချမှုများ၊ ဈေးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ငှားရမ်းသုံးစွဲနိုင်ရေးများ ကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

(င) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများဖန်တီးပေးရေး

နောင်တောင်ကျေးရွာတွင် ပညာမတတ်သောလူငယ်အချို့မှာ မိမိဘဝတိုးတက်ရာ အာမခံချက်ပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများပေါ်တွင် အာရုံစိုက်မှုနည်းသည်။ ထိုနည်းတူစွာပင်၊ လက်လုပ်လက်စား များမှာလည်း လုပ်ငန်းအတည်တကျမရှိဘဲ၊ ရာသီပေါ်သီးနှံများပေါ်တွင်သာ ကျပမ်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်စားသောက်နေကြရသည်။ ထိုသူများအတွက် သင့်တော်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ အတတ်ပညာများ ရရှိအောင် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာပြင်ပအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ကူညီဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

ဗျူဟာဆိုသည်မှာ ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အကောင်ထည်ဖော်မည့်နည်း လမ်းဖြစ်သည်။ နည်းလမ်းဆိုသည်မှာ မည်သည့်စီမံချက်များကို မည်သို့အကောင်ထည်ဖော်မည်ဆိုသည့် သဘောပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်ကာလအတွင်းပါဝင်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင် အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များ ဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုကငါးနှစ်တာအတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲစဉ်အချိန်ကဦးစားပေးအစီအစဉ်ချ ခဲ့သော စီမံကိန်းများသည်ငါးနှစ်တာလုံးအတွက်ပြီးပြည့်စုံပြီဟုမဆိုနိုင်ပါ။ ဦးစားပေးစီမံကိန်းအချို့ကို ရှေ့ပိုင်းနှစ်များတွင် ဆောင်ရွက်နေစဉ်နောက်ထပ်ဦးစားပေးစီမံကိန်းအသစ်များ ပေါ်လာပါမည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် စံနစ်တကျရေးဆွဲထား သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်မူဘောင်သည်သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုးဆိုးဝါးဝါးမကျပါကပြောင်း လဲမှုသိသိသာသာမရှိနိုင်ပဲ နောက်တိုးဦးစားပေးစီမံကိန်း လုပ်ငန်းအချို့ကိုနှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးအစီအစဉ်တွင်ထည့်သွင်းခြင်းအားဖြင့် အစဉ်သဖြင့် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်တစ်ခု အသင့်အနေအထားတွင် ရှိနေပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်းများကိုမည်သည့်ဝန်ကြီးဌာန၊ဦးစီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည်ဟု လုပ်ငန်းကဏ္ဍ ဆိုင်ရာအရ ခွဲခြားခြင်း (Functional classification)နှင့်စီးပွားရေး အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက် ရောက်မှုဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)– ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက်ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေး အစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာန ဆိုင်ရာအဖွဲ့များ အစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေး စီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်		ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ						
	၁။ ရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ဘီးလမ်းအပိုင်း(၁)ခင်းခြင်း(၉၂၀')	၅၀	၁	-	ကျေးရွာတွင်းလမ်းကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	ကျေးလက်ဦးစီး
	၂။ ရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ဘီးလမ်းအပိုင်း(၂)ခင်းခြင်း(၁၀၀၀')	၄၃	၂	-	ကျေးရွာတွင်းလမ်းကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	
	၃။ ခန်းမဆောင်တည်ဆောက်ခြင်း	၄၀	၃	-	ကျေးရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးနှင့် လူမှုရေးကိစ္စများစုဝေးရာတွင် လွယ်ကူစေရန်	
ပညာရေး						
	၄။ပညာရေးဝန်ထမ်းအိမ်ယာတည်ဆောက်ခြင်း	၃၈	၄	-	ရပ်ဝေးမှဆရာမများ လုံခြုံစိတ်ချမှုရှိစွာ နေထိုင်နိုင်ရန်	
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ						
	၅။ စာသင်ကျောင်းခြံစည်းရိုးကာရံခြင်း	၃၅	၅	-	ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများ လုံခြုံစွာပညာသင်ကြားရန်	

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေး စီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၂၂	၂၀၂၃	၂၀၂၄	၂၀၂၅	၂၀၂၆
၁။ ရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ဘီး လမ်းအပိုင်း(၁) ခင်းခြင်း(၉၂၀')	၁	✔				
၂။ ရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ဘီး လမ်းအပိုင်း(၂) ခင်းခြင်း(၁၀၀၀')	၂		✔			
၃။ ခန်းမဆောင်တည်ဆောက်ခြင်း	၃			✔		
၄။ ပညာရေးဝန်ထမ်းအိမ်ယာတည်ဆောက်ခြင်း	၄				✔	
၅။ စာသင်ကျောင်းခြံစည်းရိုးကာရံခြင်း	၅					✔

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖေါ်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက် ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှု ပေးသည့်လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ဘတ်ဂျတ်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီ များ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ဖေါ်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက် ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသား မဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖေါ်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်		လူသားချင်း စာနာမှု ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံး ငွေရင်းအ သုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့် တင်ရေး	
၁	ရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ဘီး လမ်းအပိုင်း(၁) ခင်းခြင်း(၉၂၀')			✔		
၂	ရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ဘီး လမ်းအပိုင်း(၂) ခင်းခြင်း(၁၀၀၀')			✔		
၃	ခန်းမဆောင်တည်ဆောက်ခြင်း			✔		
၄	ပညာရေးဝန်ထမ်းအိမ်ယာတည် ဆောက်ခြင်း			✔		
၅	စာသင်ကျောင်းခြံစည်းရိုးကာရံခြင်း			✔		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက် နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာ ကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာ တွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့များ ကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီ

များရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေး သင်ကြားမှုအရည်အသွေးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိပ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်း များ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူ များထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေ ကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေ များအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ် ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက် နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည် ဖော်သော နည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ ကိုကြီးကြပ်စစ် ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံး လုပ်ငန်းများတည်ဆောက် ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်း; ဆိုင်ရာတိုး တက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီ အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက် အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များ ပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှု ကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့်အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြ ပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင် ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ် စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည် ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ

- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကို တည်ဆောက်ရပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်တို့ ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေ များကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ အား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြ နိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြား မည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။

ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	မသန်စွမ်းသူ အရေအတွက်	
					ကျား	မ
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၁	၁	၂		
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၂	၅	၇		
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၉	၇	၁၆		
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၈	၅	၁၃		
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၄၉	၆၄	၁၁၃		၂
၆၅ နှစ် နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၉	၅	၁၄	၂	
စုစုပေါင်း		**၇၈**	**၈၇**	**၁၆၅**	**၂**	**၂**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု		**၃၇**				

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။အသက်အုပ်စု၁နှစ်အောက်ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစမှအသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁နှစ်မှ၄နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့်အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၅နှစ်မှ၉နှစ်ဆိုသည်မှာအသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှအသက် (၁၀)နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၀နှစ်မှ၁၄နှစ်ဆိုသည်မှာအသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှအသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၅နှစ်မှ၆၄နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက်(၁၅)နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၆၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ အသက်၆၅နှစ်နှင့် အထက်ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့်အရွယ်နှင့်ငင်းထက်အသက်ကြီးသည့်အရွယ်များကိုဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နောင်တောင်ကျေးရွာတွင် စုစုပေါင်းလူဦးရေမှာ (□□□)ဦးရှိပြီး တစ်အိမ်ထောင်ပျှမ်းမျှ လူဦးရေ(၄.၄၆)ဦးရှိသဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်ပျှမ်းမျှလူဦးရေနှင့်လျော့နည်းကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ အမျိုးသမီးဦးရေမှာ အမျိုးသားဦးရေထက် (□□.၀)ရာခိုင်နှုန်းများပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်မှာ(□□□)ဦးရှိပြီး စုစုပေါင်း လူဦးရေ၏ (၈၅.၀)ရာခိုင်နှုန်းရှိသဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လူစွမ်းအားအရင်း အမြစ်ကောင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ အသက် (၁)နှစ်အောက်ကလေးနှင့် (၆၅)နှစ်အထက်လူဦးရေမှာ မှီခိုသူများဖြစ်ကြပြီး (၁၅.၀)ရာခိုင်နှုန်းရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူအင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်					အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ် သောအခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာတစ်ခု ကိုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ								
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၃၂	၉၈	၂	၄၉	၄၉		မြင့် ☐ လတ် ☑ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၂	၃		၂	၁		မြင့် ☐ လတ်☑ နိမ့် ☐
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၄	**သစ်တောလုပ်ငန်း**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ								
၅	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၆	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**							
	ကိုယ်ပိုင်							မြင့် ☐ လတ်☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်					အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ် သောအခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ် ပြီးမှန်ရာတစ်ခု ကိုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီး ဦးဆောင် သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
	လုပ်ငန်း							နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၂	၃		၂	၁		မြင့် ☐ လတ် ☑ နိမ့် ☐
၇	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၈	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၉	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၀	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၁	**လက်လီ- လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐နိမ့် ☐
၁၂	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**							
	ကိုယ်ပိုင်							မြင့် ☐ လတ်☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်					အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ် သောအခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ် ပြီးမှန်ရာတစ်ခု ကိုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
	လုပ်ငန်း							နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၃	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၄	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၅	**အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၆	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ကာကွယ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၇	**ပညာရေး**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၈	**ကျန်းမာရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်							မြင့် ☐ လတ်☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်					အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ် သောအခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ် ပြီးမှန်ရာတစ်ခု ကိုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
	လုပ်ငန်း							နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၉	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၂၀	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							☒
	အလုပ်သမား / ကျပန်း / ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား							
၂၁	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ကုမ္ပဏီများတွင်လုပ်ကိုင်သူများ**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	စုစုပေါင်း	၃၆	၁၀၄	၂	၅၃	၅၁		☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။"အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူများ"အရေအတွက်တွင်**"မိသားစုဝင်လုပ်အား" ထပ်မံထည့်သွင်း**ကောက်ယူခြင်း မပြုရပါ။ **"ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊လတ်၊မြင့်)"** ဆိုသည်မှာဖော်ပြပါလုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်လိုသူများအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိနိုင်မှုအခြေအနေကိုဆိုလိုပါသည်။ဥပမာ **"စိုက်ပျိုးရေး"** ကဏ္ဍ၏ **"ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း"**တွင်ရပ်တည်နိုင်မှု **"မြင့်"** ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း တစ်ခုလုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများနေသည်ဟုဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအဖြစ် အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြင့် ရပ်တည်နိုင်မှုအလယ်အလတ်ရှိပါသည်။ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်းတွင် (၉၅.၀)ရာခိုင်နှုန်းလုပ်ကိုင်ကြပြီး အလုပ်သမားအဖြစ်((၅.၀)ရာခိုင်နှုန်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား				
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါးဖမ်းခြင်း၊မွေးမြူခြင်း)	နေ့စား				
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား				
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား				
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား				
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား				
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား				
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်း ပေးသူ စသည်)	နေ့စား				
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	နေ့စား				

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်(၁) လခစားအလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ÷၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့်ရသောအလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ×၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများပြီးသည့် အချိန်များတွင် လက်သမား၊ပန်းရံတတ်သူများက ကျေးရွာတွင်း၌လည်းကောင်း၊ အခြားကျေးရွာများ သို့လည်းကောင်း သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၈) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(၈-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာအရည်အသွေး(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)		
လယ်မြေ		ကောင်း ☐	သင☐	ညံ့ ☐
ယာမြေ / တောင်ယာမြေ	၁၅၉.၅	ကောင်း ☐	သင့်☑	ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ		ကောင်း ☐	သင့်☐	ညံ့ ☐
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ		ကောင်း ☐	သင့်☐	ညံ့ ☐
ခနိတောမြေ		ကောင်း ☐	သင့်☐	ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ		ကောင်း ☐	သင့်☐	ညံ့ ☐
မြေလွတ်မြေလပ်		ကောင်း ☐	သင့်☐	ညံ့ ☐
စုစုပေါင်း	၁၅၉.၅	☒		

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ်ဆိုသည်မှာ ယခင်ကသီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသောစိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကိုဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အဓိက လုပ်ကိုင်သူများဖြစ်ပါသည်။ တောင်ယာကိုနှစ်ပေါင်းကြာရှည်စွာလုပ်ကိုင်လာပြီးဖြစ်၍ မြေဆီလွှာ အတင့်အသင့်သာကောင်းမွန်ပါသည်။

(၈-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်ကအခြေအနေ(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့၊ ရေနံ၊ကျောက်မျက်စသည်။)	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☐ မရှိ ☑	လွယ် ☐ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☑	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
ကျောက်၊သဲ၊ကျောက်စရစ်စသည်များ	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☐မရှိ ☑	လွယ် ☐ ခက်☑အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☑ တိုး ☐အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ	များ ☐ သင့်☑ နည်း	လွယ် ☐ ခက်☐	လျော့ ☐ တိုး ☐

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်ကအခြေအနေ(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
(နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	☐မရှိ ☐	အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☐ မရှိ ☑	☒	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
ရေ – မြေပေါ်ရေ (အင်း၊အိုင်၊ကန်၊ချောင်း၊မြစ်၊စိမ့်စမ်း)	များ ☑ သင့်☐ နည်း ☐ မရှိ ☐	လွယ် ☑ ခက် ☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
ရေ – မြေအောက်ရေ (တွင်းတိမ်၊တွင်းနက်၊လက်တူးတွင်း)	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☑ မရှိ ☐	လွယ် ☐ ခက်☑ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
သစ်တော – အပူပိုင်းသစ်တော	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☐ မရှိ ☑	လွယ် ☐ ခက်☑ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
သစ်တော – ဒီရေတောများ	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☐ မရှိ ☑	လွယ် ☐ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☑	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များမရှိပါ။သစ်တောပြုန်းတီးမှုများလာသောကြောင့်သစ်များရှားပါးလာသည်။ဆေးဖက်ဝင် အပင်များလည်း နည်းပါးလာပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	အလွန်နည်း (သို့) မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	အလွန်ကောင်း	အသင့်အတင့်	ညံ့	အလွန်ညံ့
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်ကောင်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အသင့်အတင့်	စီးပွား (ဝင်ငွေ) နည်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်နည်း
အိမ်ထောင်စု	၃	၁၅	၁၀	၉

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု(၅၀%)၊ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု (□၀.၀)%□ မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု(၂၀.၀)%နှင့် အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု (၅.၀)%ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(c) ထိခိုက်လွယ်မှု

(c-၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲတစ်နေ့လျှင်အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏၃၀ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ(ဖြေရှင်းနည်းတစ်ခုစီအလိုက်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များကိုဖော်ပြရန်)
၃လအောက်ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၁၂	၂	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ___ရှိ _____ အစာလျှော့စား = _____ အထောက်အပံ့ယူ = _____ ချေးယူ = _____ လုပ်အားခကြိုယူ = ___ရှိ _____
၃လနှင့်၆လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၁၀		အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ___ရှိ _____ အစာလျှော့စား = _____ အထောက်အပံ့ယူ = _____ ချေးယူ = _____ လုပ်အားခကြိုယူ = ___ရှိ _____
၆လမှ၁၂လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၁၅		အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ___ရှိ _____ အစာလျှော့စား = _____ အထောက်အပံ့ယူ = _____ ချေးယူ = _____ လုပ်အားခကြိုယူ = ___ရှိ _____

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏၃၀ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ဝမ်းစာဖူလုံမှုအတွက် သီးနှံအထွက်နှုန်းပေါ်မူတည်၍ ဝမ်းစာရေးရရှိပါသည်။

(c-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အိုဖြင့်နှစ်နှင့်အထက်		၁	၁
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသောမသန်စွမ်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု	၁		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၁		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုဖြင့်နှစ်နှင့် အထက်သည် မိသားစုများမှကူညီစောင့်ရှောက်မှု □ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(c-၃) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေနှင့်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအမံများ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့်အစီအမံများ)		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁	မြစ်ရေကြီးမှု						
၂	လျှပ်တပြတ်ရေကြီးခြင်း						
၃	မုန်တိုင်းဒီရေ						
၄	ဆူနာမီ						
၅	တိုင်ဖုန်းမုန်တိုင်း						
၆	လေဆင်နာမောင်း						
၇	ငလျင်						
၈	အပူလှိုင်း		√				
၉	စိုက်ပျိုးမြေများတွင်ရေငုံဝင်ရောက်မှု						

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့်အစီအမံများ)		
၁၀	အအေးလှိုင်း		√				
၁၁	မိုးသီးကြွေကျမှု						
၁၂	မိုးခေါင်ခြင်း						
၁၃	တောမီးလောင်ခြင်း						
၁၄	မြစ်ကမ်းပါးပြိုခြင်း						
၁၅	ကမ်းရိုးတန်းတိုက်စားမှု						
၁၆	မြေပြိုခြင်း						
	လူကြောင့်ဖြစ်တဲ့ဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁၇	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု		√				
၁၈	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊ရေ)			√			
၁၉	မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်း	√					
၂၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း					√	
၂၁	ငှက်ဖျားရောဂါ				√		
၂၂	တီဘီရောဂါ	√					
၂၃	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	√					
၂၄	ကပ်ရောဂါ	√					
၂၅	ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ	√					
၂၆	တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု	√					
၂၇	လူကုန်ကူးခြင်း						
၂၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲခြင်းစသည်		√				

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင်စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း စသည့် အခြေအနေများဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါက ယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာ၏မည်သို့သော အိမ်ထောင်စုများနှင့်

အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။ (ဥပမာ။ ။ အိမ်ထောင်စု၁၀၀တွင် ၂၅အိမ်ထောင်စုအောက် – နိမ့် အိမ်ထောင်စု၁၀၀တွင် ၂၅မှ၅၀ အိမ်ထောင်စု – လတ် ၊ အိမ်ထောင်စု၁၀၀တွင်၅၀အိမ်ထောင်စုအထက် – မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာရှိအိမ်ခြေအချို့မှာဆင်းရဲသူတောင်သူများဖြစ်ကြသဖြင့် ဝမ်းစာလုံလောက်မှုအတွက် လုပ်အားခ(နေ့စား)လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ မြေဆီလွှာပျက် လာသောကြောင့် မြေဩဇာ၊မြေဆွေး ထည့်မှသာ စိုက်ပျိုးပင်များကောင်းသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

(၄-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့်အစီအမံများ)		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁	လူငယ်						
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု						
၃	ဆင်းရဲသားတောင်သူ						
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျရောက်နိုင်သောအိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါထူပြောသောဒေသတွင်နေထိုင်သူ						
၅	ပင်လယ်/မြစ်ကမ်းဘေးနေထိုင်သူများ						
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ချေများသောနေရာတွင်နေထိုင်သူများ						
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)						
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ						
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ						
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ကျပန်းများ		√				
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ						
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင်နေထိုင်သူများ						

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့်အစီအမံများ)		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင်နေထိုင်သူများ						
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ						
၁၅	လှည့်လည်သွားလာ၍စျေးရောင်းသူများ						
၁၆	နေရပ်ပြန်အခြေချသူများ						
၁၇	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ						
၁၈	ကားမောင်းပြီးအသက်မွေးသူများ						

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ကျေးရွာရှိလူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများစသည်တို့သည် မည်သို့သောအခြေအနေများတွင် လွယ်လွယ်ကူကူထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက မည်မျှအထိ ထိခိုက်ကြပါသနည်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ် (၂)အိမ်ရှိပြီး၊ ကျေးရွာရှိအိမ်ခြေအနည်းငယ်မှာဆင်းရဲသူတောင်သူများဖြစ်ကြသဖြင့် ဝမ်းစာလုံလောက်မှု မရှိသူများဖြစ်ကြပါသည်။ မြေဆီလွှာပျက်လာသောကြောင့် မြေဩဇာ၊ မြေဆွေးထည့်မှသာ စိုက်ပျိုးပင်များကောင်းသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က)ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	လူငယ်အဖွဲ့	၁□၂☑၃□	၁၀	၁၀	၂၀	ပညာရေး□ဘွဲကြေး□ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး☑ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☑ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☑	ကောင်း☑ သင့်□ ညံ့□

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၂	ရှမ်းစာပေယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့	၁□၂□၃☑				ပညာရေး□ငွေကြေး□ ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး☑ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး□	ကောင်း☑ သင့်□ ညံ့□
၃	မမွေစကြာအဖွဲ့	၁□၂□၃☑				ပညာရေး□ငွေကြေး□ ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး☑ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး□	ကောင်း□ သင့်□ ညံ့□
၄		၁□၂□၃□				ပညာရေး□ငွေကြေး☑ ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး□	ကောင်း☑ သင့်□ ညံ့□
၅		၁□၂□၃□				ပညာရေး□ငွေကြေး☑ ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး□	ကောင်း☑ သင့်□ ညံ့□
၆		၁□၂□၃□				ပညာရေး□ငွေကြေး☑ ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး□	ကောင်း☑ သင့်□ ညံ့□

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) **စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု– လယ်သမားအဖွဲ့၊ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့စသည့်။**

(၂) **လူမှုရေးအဖွဲ့ – ဥပမာ – အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊လူငယ်အဖွဲ့၊ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။**

(၃) **ဘာသာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရှမ်းစာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့၊လူငယ်အဖွဲ့ □သာရေး/နာရေး လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးကိစ္စများတွင် ဦးစီးဦးဆောင်မည့်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့နှင့် ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့များလည်း ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
၁	ပညာရေးအဖွဲ့	၁☑၂□၃□၄□၅□၆□	ပညာရေး☑ငွေကြေး□ ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☑
၂	ကျန်းမာရေးအဖွဲ့	၁□၂□၃□၄☑၅□၆□	ပညာရေး□ငွေကြေး□ ကျန်းမာရေး☑ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□
၃		၁□၂□၃□၄□၅□၆□	ပညာရေး□ငွေကြေး□ ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□
၄		၁□၂□၃□၄□၅□၆□	ပညာရေး□ငွေကြေး□ ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□
၅		၁□၂□၃□၄□၅□၆□	ပညာရေး□ငွေကြေး□ ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□
၆		၁□၂□၃□၄□၅□၆□	ပညာရေး□ငွေကြေး□ ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) **ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (**ဥပမာ -ခမ္မစကူးလ်ဖောင်ဒေးရှင်း၊** Christian Aid Missions **စသည်**)

(၂) **အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း** (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (**ဥပမာ** – Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar **စသည်**)

(၃) **အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း**

(၄) **နိုင်ငံအများ၏ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သောဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ** (**ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့**

၊ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) **နိုင်ငံတစ်ခု၏ရန်ပုံငွေဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသောဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ** (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid, စသည်)

(၆) **ပရဟိတအဖွဲ့** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) **ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ**

နိုင်ငံတော်မဒေသအကျိုး၊ပြည်သူ့အကျိုးကိုထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာဥပဒေ၊နည်းဥပဒေ၊လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းကာဖွဲ့စည်းပေးထားနေသောအဖွဲ့အစည်း၊အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ – **သမဝါယမဦးစီးဌာန ၏ သမဝါယမအသင်း၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန ၏မြစိမ်းရောင် စသည်**) **တို့ကို ဤဇယားတွင် <u>ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းမပြုပါရန်</u>။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လင်းခေးခရိုင်ရှမ်းရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့နှင့်ဆက်သွယ်မှုရှိပြီး နွေရာသီတွင် ကလေးများကို စာပေ၊ဂီတနှင့်ရှမ်းအကများသင်ပေးကြပါသည်။နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်တွင် ဓမ္မစကူး သင်တန်းဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးပြီး ရှမ်းနှစ်သစ်ကူးနေ့တွင်လည်း စုပေါင်းတွေ့ဆုံကြပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) **<u>စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား (မြေပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ)</u>**

ဇယား (၁၃) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၂		မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက်	၅	၂	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ဧကမှ၅ဧကကြား	၁၆		တောင်သူငယ်
၄	၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြား	၁၁		တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ဧကအထက်	၃		တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုစုစုပေါင်း		၃၇	၂	☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ၂.၅ ဧက မှ ၅ဧကကြား နှင့် ၅ ဧက မှ ၁၂.၅ဧကကြား ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကရေအရင်းအမြစ်များမှရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု		
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်(မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်က အခြေအနေ(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	ဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□မရှိ□မဖြေဆိုပါ□	လျော့□တိုး□ အပြောင်းအလဲမရှိ□
၂	ရေလွှဲဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□မရှိ□မဖြေဆိုပါ□	လျော့□တိုး□ အပြောင်းအလဲမရှိ□
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□မရှိ□မဖြေဆိုပါ□	လျော့□တိုး□ အပြောင်းအလဲမရှိ□
၄	ရေသွင်းမြောင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□မရှိ□မဖြေဆိုပါ□	လျော့□တိုး□ အပြောင်းအလဲမရှိ□
၅	အဝီစိတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□မရှိ□မဖြေဆိုပါ□	လျော့□တိုး□ အပြောင်းအလဲမရှိ□
၆	လက်ဝင်ရေတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☑ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ☑မရှိ□မဖြေဆိုပါ□	လျော့□တိုး□ အပြောင်းအလဲမရ☑
၇	စိမ့်စမ်းရေ	၃၇	တစ်နှစ်ပတ်လုံး☑ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ☑မရှိ□မဖြေဆိုပါ□	လျော့□တိုး□ အပြောင်းအလဲမရှိ☑
၈	ချောင်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□မရှိ□မဖြေဆိုပါ□	လျော့□တိုး□ အပြောင်းအလဲမရှိ□

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေအတွက် စိမ့်စမ်းရေရရှိနေခြင်းကြောင့် ရေလုံလောက်မှု ရှိပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ကေ	တစ်ကေအထွက်နှုန်း				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	မှ	ထိ			
နှမ်း	၃၀	၁ ပိဿာ	□	□	□			မြင့်☑လတ်□ နိမ့်□	မြင့်□လတ်☑ နိမ့်□	မြင့်□လတ်☑ နိမ့်□
မြေပဲ	□□	၁ တင်း	□□	□□	□□			မြင့်☑လတ်□ နိမ့်□	မြင့်☑လတ်□ နိမ့်□	မြင့်☑လတ်□ နိမ့်□
ပြောင်း	□□.□	၁ အိတ်	□□	□□	□□			မြင့်☑လတ်□ နိမ့်□	မြင့်☑လတ်□ နိမ့်□	မြင့်□လတ်□ နိမ့်☑
								မြင့်□လတ်□ နိမ့်□	မြင့်□လတ်□ နိမ့်□	မြင့်□လတ်□ နိမ့်□

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် သီးနှံအထွက်နှုန်းမှာ ရာသီဥတုအပေါ်မူတည်၍ စိုက်ပျိုးချိန် စိုက်ပျိုးရခြင်းနှင့်မြေဆီမြေဩဇာများကောင်းမွန်စွာအသုံးပြုရပြီးမှသာ သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးလာခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်းပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူအရေအတွက်
ထွန်စက်	၆			၂၈
လက်တွန်းထွန်စက်	၂၃			၈
အစေ့ချကိရိယာ				
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်				
ရိတ်သိမ်းစက်				
ခြွေလှေ့စက်				
ရေစုပ်စက်				
ခြေနင်းရေတင်စက်				
မြက်ရိတ်စက်	၁၅			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။ ကျေးရွာတွင် ထွန်စက်(၆)စီး၊လက်တွန်းထွက်စက်(၂၃)စီး၊မြက်ရိတ်စက်(၁၅)စီး

ရှိပြီး တချို့အိမ်ထောင်စု တွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို ဌားရမ်းလုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား၁၇နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	**အလွန်ကောင်း☐ကောင်း☐သင့်တင့်မျှတ☑မဖြေဆိုပါ☐**
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	**အလွန်ကောင်း☐ကောင်း☐သင့်တင့်မျှတ☑မဖြေဆိုပါ☐**
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	**ပေါများ☐အသင့်အတင့်ရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐**
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	**အလွယ်တကူရသည်☐ရသည်☐မဖြေဆိုပါ☑**
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	**မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည်☐သီးနှံမျိုးစေ့များဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐**
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာနှင့်အခြားအော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ	**လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐ဝယ်ယူရနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐**
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓာတ်မြေဩဇာနှင့်အခြားဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	**လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐ဝယ်ယူရနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐**
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူရနိုင်သည်☐ရနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐**
နည်းပညာ၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	**အလွယ်တကူရနိုင်သည်☐ရနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐**
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	**သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်☐ သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐**
ရာသီဥတုအခြေအနေပြောင်းလဲမှု (အပူချိန်၊မိုးရေချိန်)	**ထိခိုက်သည်☑ မထိခိုက်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ☐**

ရင်းမြစ် ...(၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာထွက်ကုန်သီးနှံများကို ပွဲစားမှတဆင့်ရောင်းချရသည့်အတွက် ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှုမရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။ဧယား၁၇နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	**မြေဆီဩဇာမကောင်း□ရာသီဥတုမမှန်☑မဖြေဆိုပါ□**
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	**လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ☑လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည်□ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုအသင့်အတင့်ရှိသည်□ပလပ်မြေများရှိသည်□ ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည်□မဖြေဆိုပါ□**
စိုက်ပျိုးရေးအရင်းအမြစ်	**အလွယ်တကူမရနိုင်☑လုံးဝမရ□မဖြေဆိုပါ□**
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်☑လုံးဝမရ□မဖြေဆိုပါ□**
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်☑လုံးဝမရ□မဖြေဆိုပါ□**
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာနှင့် အခြားအော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင်☑လုံးဝမရ□မဖြေဆိုပါ□**
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓာတ်မြေဩဇာနှင့်အခြား ဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင်☑လုံးဝမရ□မဖြေဆိုပါ□**
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်☑လုံးဝမရ□မဖြေဆိုပါ□**
နည်းပညာ၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင်☑လုံးဝမရ□မဖြေဆိုပါ□**
သီးနှံစျေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	**သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ☑ သီးနှံများကိုရောင်းချရန်စျေးကွက်မရှိပါ□မဖြေဆိုပါ□**
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှု	**ဆိုးရွားစွာကျ□အသင့်အတင့်ကျ□အနည်းငယ်☑မဖြေဆိုပါ□**
ရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်သည့်သီးနှံများနှင့်ပတ်သက်သောသတင်းအချက်အလက်လက်လှမ်းမိမှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်☑လုံးဝမရ□မဖြေဆိုပါ□**
ရာသီအလိုက်ရာသီဥတုခန့်မှန်းချက်များနှင့် သီးနှံစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာအကြံဉာဏ်များလက်လှမ်းမိမှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်□လုံးဝမရ□မဖြေဆိုပါ☑**

ရင်းမြစ် (၁) **ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာများတွင်သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် အခွင့်အလမ်းများ အလွယ်တကူ မရရှိနိုင်ပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဧယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၈	၁၆
နို့စားနွား		
ကျွဲ		
မြင်း		
မြည်း		
လား		
ဆိတ်		
သိုး		
ဝက်	၁	၃
ကြက်	၂၂	၁၇၆
ဘဲ		
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		
ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် နွား(၁၆)ကောင်၊ ဝက်(၃)ကောင်နှင့် ကြက်(၁၇၆)ကောင်မွေးမြူထားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ **ရှင်းလင်းချက်**(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား ၂၀နှင့် ၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	**ပေါများ□အသင့်အတင့်☑မဖြေဆိုပါ□**
ရေရရှိမှု	**အလုံအလောက်ရနိုင်☑အသင့်အတင့်ရနိုင်☑မဖြေဆိုပါ□**
မျိုးတိရစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	**မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင်□မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များအသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင်☑ မဖြေဆိုပါ□**
ချေးငွေ	**ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင်□ချေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင်☑ မဖြေဆိုပါ□**
သွင်းအားစု (**မွေးမြူရေးအစာ၊ ဆေးစသည်**) ဈေးကွက်	**သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည်□** **သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ□**
ဝန်ဆောင်မှုနှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	**နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရနိုင်သည်။□** **နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်။□** **မဖြေဆိုပါ☑**
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	**ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်□** **ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည်☑ မဖြေဆိုပါ□**
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာလုံလောက်မှု	**အလုံအလောက်ရှိသည်□အသင့်အတင့်ရှိသည်☑ မဖြေဆိုပါ□**
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန်ရေမြေအနေအထား	**အလွန်ကောင်း□ကောင်း□သင့်တင့်မျှတ□မဖြေဆိုပါ□**
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက်လက်လှမ်းမီမှု	**လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်□ဝယ်ယူရနိုင်သည်□** **မဖြေဆိုပါ☑**
ချေးငွေ	**လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည်□ချေးငွေရနိုင်သည်□** **မဖြေဆိုပါ☑**
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	**သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည်□** **သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည်□မဖြေဆိုပါ☑**
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	**နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရနိုင်သည်။□** **နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်။□** **မဖြေဆိုပါ☑**
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	**ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်□** **ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည်□ မဖြေဆိုပါ☑**
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	**လွယ်ကူသည်□အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည်□မဖြေဆိုပါ☑**
ရာသီဥတုအခြေအနေပြောင်းလဲမှု	**ထိခိုက်သည်□ မထိခိုက်ပါ □ မဖြေဆိုပါ☑**

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/** **ရှင်းလင်းချက်**(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား ၂၀နှင့် ၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
(အပူချိန်၊မိုးရေချိန်)	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ အလွယ်တကူမရရှိနိုင်ပါ။ နည်းပညာပံ့ပိုးမှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်အတကူလက်လှမ်းမှီမှုနည်းပါးခြင်းကြောင့် လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/** **ရှင်းလင်းချက်**(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။ဇယား ၂၀နှင့် ၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	**စားကျက်မြေရှားပါးသည်☑စားကျက်မြေလုံးဝမရှိပါ☐မဖြေဆိုပါ☐**
ရေရရှိမှု	**ရေရှားပါးသည်☐ရေလုံးဝမရှိပါ☐မဖြေဆိုပါ☑**
မျိုးတိရစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	**မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ☑မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလုံးဝဝယ်ယူမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☐**
ချေးငွေ	**ချေးငွေလွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ☐ချေးငွေလုံးဝမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☑**
သွင်းအားစု (**မွေးမြူရေးအစာ၊ဆေးစသည်**) ဈေးကွက်	**သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ☐** **သွင်းအားစုများလုံးဝဝယ်ယူမရပါ☑မဖြေဆိုပါ☐**
ဝန်ဆောင်မှုနှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	**နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရနိုင်ပါ☐** **နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☑**
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	**ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ☑** **ထုတ်ကုန်များကိုမရောင်းချနိုင်ပါ☐မဖြေဆိုပါ☐**
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာလုံလောက်မှု	**အလုံအလောက်မရှိပါ☐လုံးဝမရှိပါ☐မဖြေဆိုပါ☑**
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန်ရေမြေအနေအထား	**ရေမြေအနေအထားမကောင်းပါ☐မဖြေဆိုပါ☑**
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက်လက်လှမ်းမီမှု	**လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ☐လုံးဝဝယ်ယူမရပါ☑** **မဖြေဆိုပါ☐**
ချေးငွေ	**လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ☐လုံးဝချေးငွေမရပါ☐**

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ **ရှင်းလင်းချက်**(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ဥယား ၂၀နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
	မဖြေဆိုပါ☑
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	**သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ□သွင်းအားစုများဝယ်ယူမရပါ☑ မဖြေဆိုပါ□**
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	**နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရ ပါ□ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ☑မဖြေဆိုပါ□**
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	**ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ□ ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝမရောင်းချနိုင်ပါ☑မဖြေဆိုပါ□**
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	**မလွယ်ကူပါ□မဖြေဆိုပါ☑**
ဘေးအန္တရာယ်များနှင့်ပြင်းထန်သောရာသီဥတုအခြေအနေများ (ဥပမာ- ရေကြီးခြင်းနှင့် မိုးခေါင်ခြင်း)	**ထိခိုက်သည်☑ မထိခိုက်ပါ □ မဖြေဆိုပါ□**
အပူချိန်ပြောင်းလဲမှုပိုမြန်ခြင်း	**နည်း ☑ များ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ□**
မိုးရွာသွန်းမှုပိုများခြင်း	**နည်း ☑ များ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ□**
ရာသီအလိုက်ရာသီဥတုခန့်မှန်းချက်များနှင့်ပင်လယ်ငါးဖမ်းခြင်းနှင့်ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာအကြံဉာဏ်များ လက်လှမ်း မီခြင်း	**အလွယ်တကူမရ □ လုံးဝမရ □ မဖြေဆိုပါ☑**

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ်မွေး/ကုဋီစီးဌာန၊ မြို့နယ်ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်မှုနည်းပါးရခြင်းမှာ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ ဝယ်ယူမရရှိသည့်အတွက်ကြောင့် လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ **ရှင်းလင်းချက်**(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား၂၂နှင့်၂၃ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	**များ□အသင့်အတင့်☑မဖြေဆိုပါ□**
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်သောအခြားဒေသထွက်ကုန်များကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည်□ဈေးကွက်အသင့်အတင့်□မဖြေဆိုပါ☑**
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားလည်သိရှိသည်□ အသင့်အတင့်နားလည်သည်☑မဖြေဆိုပါ□**
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	**ကောင်း□သင့်☑မဖြေဆိုပါ□**
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	**ပေါများ□သင့်☑မဖြေဆိုပါ□**
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	**ကောင်း□သင့်□မဖြေဆိုပါ☑**
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	**လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည်□ချေးငွေရနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ□**
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	**နည်းပညာနှင့်**အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ**ဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရနိုင်သည်။□** **နည်းပညာနှင့်**အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ**ဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်။□မဖြေဆိုပါ☑**
အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော(သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သောပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်ခြင်း	**ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်သည်□အသင့်အတင့်□ မဖြေဆိုပါ☑**
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	**များ□အသင့်အတင့်☑မဖြေဆိုပါ□**

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများမှာ နည်းပါးပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ **ရှင်းလင်းချက်**(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ဧယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	**ရှားပါး☑လုံးဝမရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐**
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်သောအခြားဒေသထွက်ကုန်များကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်မကောင်း☐ဈေးကွက်မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☑**
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားမလည်☐** **လုံးဝနားမလည်☐မဖြေဆိုပါ☑**
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	**ညံ့☑အလွန်ညံ့☐မဖြေဆိုပါ☐**
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	**ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနည်းသည်☑ကုန်ကြမ်းမရှိပါ☐မဖြေဆိုပါ☐**
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	**ပုံမှန်မရပါ☐လုံးဝမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☑**
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	**လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရရှိပါ☑ချေးငွေမရပါ☐** **မဖြေဆိုပါ☐**
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	**နည်းပညာနှင့်**အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ**ဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ☑** **နည်းပညာနှင့်**အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ**ဝန်ဆောင်မှုများလုံးဝမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☐**
အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော(သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သောပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်ခြင်း	**ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်ခြင်းမရှိ☐လုံးဝမတတ်☐** **မဖြေဆိုပါ☑**
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	**အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း☑** **အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐**

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ထုတ်ကုန်သီးနှံများ ရောင်းချချိန်တွင် ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှုမရှိခြင်း နှင့် အခြားသောလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း အရင်းအနှီးနည်းပါးခြင်းကြောင့် တိုးချဲ့လုပ်ဆောင်ရွက်ရန် အခက်ခဲများ ရှိနေကြောင်းနှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ" တစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသောအိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ		၁	၂	၃	၇	၁၁	၁၈	၈	၁၃	၂၁
၂	**ကျေးရွာပြင်ပသို့ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ**										
	၃လအထိ			√							
	၆လအထိ										
	၁၂လအထိ										
	၁၂လအထက်		√			√	√				

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှုမဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒပါမှုမပါမှုစသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန်အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့်အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည်ဖြစ်စေကာမူမူလဌာနေဒေသတစ်ခုမှနိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ပြည်တွင်းတစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို**"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ"** ဟုသတ်မှတ်သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့်ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူများသည်လည်းဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။သားသမီးနှင့်ဆွေ မျိုးများထံတွင်ခိုလှုံရန်၊မှီခိုရန်သွားရောက်အခြေချနေသော၊ ကျန်းမာရေးအရ အမြဲတမ်းရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သောပုဂ္ဂိုလ် များသည်ဤဇယားတွင်အကျုံးဝင်ပါသည်။ ခေတ္တပညာသွားရောက်သင်ကြားနေသူများ၊ခေတ္တကျန်းမာရေး ကုသမှခံယူ နေသူများသည်ဤဇယားတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခင်ကရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူယခုလက်ရှိကာလတွင်မူလဌာနေတွင်ပြန်လည်အခြေချနေထိုင်လျက်ရှိသူများသည်ဤဇယားတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။ယခုလတ်တလောတွင်ခရီး ယာယီသွားနေသူများသည်လည်းဤဇယားတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်
□□□

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ	
		ကျား	မ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သောအလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများရှာဖွေရန်	၁	၁
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သောအကြောင်းရင်း		
၃	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့်လုံခြုံမှုမရှိသည့်အကြောင်းရင်း		
၄	လူမှုရေး၊ကျန်းမာရေးကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)		
၅	အမျိုးအမည်ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကိုဖြေဆိုထားခြင်း/ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ		

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန် စိတ်ဝင်စားသောလူဦးရေမှာ နည်းပါးလှပါသည်။

(၈-၃)ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကိုမှီခိုနေရသောအိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	၇		၁	၆
၂	ပြန်ပို့ငွေလမ်းကြောင်းများ				
	- က။ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	√	☒		
	- ခ။ဘဏ်				
	- ဂ။လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း				

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ပြန်ပို့ငွေကိုမှီခိုနေရသောအိမ်ထောင်စု နည်းပါးပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံးတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	လင်းခေးမြို့မဈေး	
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံးတစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီးရွေးချယ်ရန်)	၀မှ၁၀မိုင်☐၁မှ၅မိုင်☐ ၅မှ၁၀မိုင်☑၁၀မှ၁၅မိုင်☐ ၁၅မိုင်အထက်☐	၀မှ၁၀မိုင်☐၁၁မှ၂၀မိုင်☐ ၂၁မှ၃၀မိုင်☐၃၀မှ၅၀မိုင်☐ ၅၁မှ၁၀၀☐၁၀၀မိုင်အထက်☐
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်း	ခြေလျင်☐စက်ဘီး☐ဆိုင်ကယ်☐ကား/ထော်လာဂျီ☑ရထား☐သုံးဘီးဆိုင်ကယ်☐လှေ☐စက်လှေ☐	ခြေလျင်☐စက်ဘီး☐ဆိုင်ကယ်☐ကား/ထော်လာဂျီ☐ရထား☐သုံးဘီးဆိုင်ကယ်☐လှေ☐စက်လှေ☐

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံးတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်မှု(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန်(ကုန်စိမ်းကုန်ခြောက်)☑မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း☑အဝတ်အထည်☑ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ပရိဘောဂများ☑ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံရနိုင်☐	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်းကုန်ခြောက်)☐မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း☐အဝတ်အထည်☐ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ပရိဘောဂများ☐ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံရနိုင်☐
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐	ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐	ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်ုပ်တို့ရွာမှ ကျေးရွာထွက်ကုန်များရောင်းချရန်နှင့် ကုန်စည်များ ဝယ်ယူရန် (၉)မိုင်ဝေးသော လင်းခေးမြို့မဈေးနှင့်ပွဲရုံတွင် သွားရောက်ရောင်းချ/ဝယ်ယူကြပါသည်။

(c) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ☐ကာလလတ်ချေးငွေ☐ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-ဖြလအတွင်း☐ဖြလမှတစ်နှစ်ထိ☐တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐၁မှ၂ % ☐၂မှ၅% ☐၅မှ၁၀ % ☐၁၀%ထက်☐	လိုအပ်သည်☐မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ရှိသည်☐မရှိပါ☐
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ☐ကာလလတ်ချေးငွေ☐ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-ဖြလအတွင်း☐ဖြလမှတစ်နှစ်ထိ☐တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐၁မှ၂ % ☐၂မှ၅% ☐၅မှ၁၀ % ☐၁၀%ထက်☐	လိုအပ်သည်☐မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ရှိသည်☐မရှိပါ☐
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ☐ကာလလတ်ချေးငွေ☐ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-ဖြလအတွင်း☐ဖြလမှတစ်နှစ်ထိ☐တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐၁မှ၂ % ☐၂မှ၅% ☐၅မှ၁၀ % ☐၁၀%ထက်☐	လိုအပ်သည်☐မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ရှိသည်☐မရှိပါ☐
ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုက	ကာလတိုချေးငွေ☐ကာလ	၃-ဖြလအတွင်း☐ဖြလမှတစ်နှစ်ထိ☐	အတိုးမဲ့☐၁မှ၂ % ☐	လိုအပ်သည်☐မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ရှိသည်☐

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလို အပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
ဏ္ဍာ	လတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀%ထက်☐		မရှိပါ☐
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ☐ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-ဖြလအတွင်း☐ ဖြလမှတစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀%ထက်☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ☐ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	နေ့စဉ်☐လစဉ်☐ ၃-ဖြလအတွင်း☐ ဖြလမှတစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀%ထက်☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ☐ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	နေ့စဉ်☐လစဉ်☐ ၃-ဖြလအတွင်း☐ ဖြလမှတစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀%ထက်☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ☐ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☑	နေ့စဉ်☐လစဉ်☐ ၃-ဖြလအတွင်း☐ ဖြလမှတစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက်☑	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☑ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀%ထက်☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☑	နည်းသည်☑ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။။မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏သတ်မှတ်ချက်အရကာလတိုချေးငွေဆိုသည်မှာ<u>အနည်းဆုံးတစ်ရက်မှအများဆုံးတစ်နှစ်အထိ</u>၊ကာလလတ်ချေးငွေဆိုသည်မှာ<u>၃နှစ်မှ၅နှစ်အထိ</u>၊ကာလရှည်ချေးငွေဆိုသည်မှာ<u>၅နှစ်မှ၁၀နှစ်အထိ</u>ဟုသတ်မှတ်ထားပါသည်။အကယ်၍၁၀နှစ်ကာလအထက်ရှည်ကြာစွာချေးပေးသောချေးငွေများရှိခဲ့သောကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာထည့်သွင်းပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလုပ်ငန်းများမရှိပါ။ မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများထံမှ ချေးကြသည်ကို တွေ့ရသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများဇယား

(၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (အခက်အခဲ"ရှိ" ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေရန်မလို။))
မြေဆီဩဇာအခြေအနေ	ရှိ☐မရှိ☑	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☑
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ☐မရှိ☑	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☑
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ☐မရှိ☑	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☑
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ☐မရှိ☑	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☑
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ☐မရှိ☑	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☑
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ☐မရှိ☑	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☑
စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ☐မရှိ☑	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☑

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မြေဆီလွှာအနေအထား အသင့်အတင့်ကောင်းပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေးများအများအပြားသုံးလာကြသဖြင့် မြေဆီပျက်စီးမှု များလာပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့်စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၃၀	၆၅	၉၅
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၃၀	၁၂	၄၂
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၆	၆	၁၂
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၇	၈	၁၅
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်အဆင့်ရှိသူဦးရေ		၁	၁

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကိုဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ **ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှအသိအမှတ်ပြုထားသော**အတန်းပညာတက်ရောက်ပြီး/တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။**ဖော်ပြပါ အချက်နှင့်ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင်ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန်ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဘဝတွင်သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံးပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေ ကိုဆိုလိုပါသည်။ဥပမာ - ယခုစာရင်းကောက်ယူချိန်တွင်အဋ္ဌမတန်း** (Grade 8)**တွင်ပညာသင်ကြားနေ**

သည်ပါက“အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ”တွင်လည်းကောင်းတတိယတန်း(Grade 3) **တွင် ပညာသင်ကြားနေပါက**(သို့မဟုတ်)**ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ-ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်) ရှိသည်ဆိုပါက “မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ”တွင်သာထည့်သွင်းရပါမည်။“ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက-ကျောင်း)”ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာအတန်းပညာအဆင့်အလိုက်** ထည့်သွင်းရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း(Grade4) **အောင်မြင်ပြီးအလယ်တန်းပညာဆက်လက်သင်ကြားခြင်းမရှိပါက “မူလတန်းအဆင့်ရှိ သူဦးရေ”တွင်သာထည့်သွင်းရပါမည်။အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကိုသင်ယူပြီးဆုံးသင့် သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သော်လည်းစာလုံးဝမတတ်ပါက“စာမတတ်သူဦးရေ”တွင်သာဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ယခုခေတ်ကျောင်းနေသည့်ကလေးများသာစာတတ်ကြပြီး အသက် ကြီးသူအများစုမှာ ကျောင်းမတက်ခဲ့ရသဖြင့် စာမတတ်သူဦးရေများနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ စာမတတ်သူများထဲတွင် အမျိုးသမီးကပိုများကြောင်းတွေ့ရသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဧယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၁၅	၁၉	၃၄
အလယ်တန်း			
အထက်တန်း			
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်			

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကိုဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသောစာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေသူများကိုသာဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ **၄င်းအပြင်“ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး” ကိုသင်ယူဆည်းပူးနေသောကျောင်းသူ/သားများကိုအခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှသတ်မှတ်ထားသောပညာရေးစနစ်/အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီသတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မူလတန်းအရွယ်ကလေးများအားလုံးကျောင်းတက်ကြပါသည်။ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းကျောင်းတက်နှုန်းနည်းပါးနေသည်။ မိဘများမှပြင်ပဆောင်ထားရန် စရိတ်မတတ်နိုင်ခြင်း၊ ကျောင်းသားများမှ စိတ်မဝင်စားကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	ကျောင်းအဆင့်		
က။ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း☐မူလွန်☑အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐အလယ်တန်း☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐အထက်တန်း☐		
ခ။ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	၀မှ၁မိုင်☑၁မိုင်မှ၃မိုင်☐၅မိုင်မှ၂၀မိုင်☐၂၀မိုင်အထက်☐		
ဂ။သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်☑စက်ဘီး☑ဆိုင်ကယ်☐ကား☐		
ဃ။စာသင်ကျောင်း၏စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)*	၆၀'×၃၀'		
င။အိမ်း၊နံရံ၊အခင်းအရည်အသွေး	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐		
စ။ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည်☑မလုံလောက်ပါ☐		
ဆ။ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐မရှိ☐		
ဈ။ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☑တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ☐		
ဇ။ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	၁	၃	၄
ကျေးရွာခန့်			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။။။ကျေးရွာတွင်စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ခ၊ဂ) ကိုသာဖြေဆိုရပါမည်။စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည်စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏စုစုပေါင်းဧရိယာကိုဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်'ကျောင်းတည်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မရရှိနိုင်မှု	လုံလောက်☐မလုံလောက်☑
တပည့် - ဆရာအချိုး	၄၀: ၁အောက်☑၄၀: ၁အထက်☐
မူလတန်းပညာကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ☑နည်း☑လတ်☐များ☐
မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ☐မရှိ☑
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်☑မလုံလောက်☐
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက်ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	မြင့်☐အသင့်အတင့်☑

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ☑နည်း☐
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း☐သင့်☑သည့်☐
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ပျက်စီးခြင်း	မရှိ☑နည်း☐လတ်☐များ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်ရှိသော မူလတန်းကျောင်းသည် ကျောင်းတက်ရောက်သူဦးရေ အသင့်အတင့်ရှိပြီး ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများ လုံလောက်မှုမရှိသေးပါ။

(၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၈-၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသောရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပုံနှံမှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဝမ်းလျှော	မြင့်☐	နိမ့်☑	မရှိ☑
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့်☐	နိမ့်☑	မရှိ☐
၃	ငှက်ဖျား	မြင့်☐	နိမ့်☑	မရှိ☐
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်းကူးစက်ရောဂါ	မြင့်☐	နိမ့်☐	မရှိ☑
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့်ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့်☐	နိမ့်☑	မရှိ☐
၆	တီဘီ	မြင့်☐	နိမ့်☐	မရှိ☑
၇	ဆီးချို	မြင့်☐	နိမ့်☑	မရှိ☐
၈	သွေးတိုး	မြင့်☑	နိမ့်☐	မရှိ☐
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊စီ)	မြင့်☐	နိမ့် ☐	မရှိ☑
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု	မြင့်☐	နိမ့်☑	မရှိ☐
၁၁	အခြားကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့်☐	နိမ့်☑	မရှိ☑

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အဖြစ်များသောရောဂါများမှာ ရာသီကူးပြောင်းကာလတွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေးနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါများ အနည်းစုဖြစ်တတ်ကြပါသည်။

(၈-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှုန်းမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှုန်းမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း(ရှိ၊မရှိအမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ		√
၂	ဆုံဆို့ကြက်သွေး၊မေးခိုင်နှင့်အသည်းရောင်အသားဝါ		√

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း(ရှိ၊မရှိအမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၃	ပိုလီယိုရောဂါ		√
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလအတွင်း)		√
၅	ဝက်သက်ရောဂါ		√
၆	အခြားစုပေါင်း**ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု**	√	
၇	အာဟာရမွတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊အလေးချိန်၊လက်မောင်းပတ်)	√	
၈	အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်	√	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုရှိပါသည်။ ဇနနဝါရီလ နောက်ဆုံးကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခဲ့ပါသည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းမရှိသည့်အတွက် ဖျားနာပါက(၅)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော နောင်လုံကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတွင် သွားရောက်ကုသရသည်။မိုးရာသီချိန်တွင် လမ်းအခက်ခဲကြောင့် ကုသရန်ခက်ခဲကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဇ-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဧယား (၃၆) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ဌာနခွဲ	၀မှ၁မိုင်☐၁မိုင်မှ၃မိုင်☑၃မိုင်မှ၅မိုင်☐ ၅မိုင်မှ၁၀မိုင်☐၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☐ မရှိ☑
တိုက်နယ်ဆေးရုံ	၀မှ၁မိုင်☐၁မိုင်မှ၃မိုင်☐၃မိုင်မှ၅မိုင်☐ ၅မိုင်မှ၁၀မိုင်☐၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☐ မရှိ☐
မြို့နယ်ဆေးရုံ	၀မှ၁မိုင်☐၁မိုင်မှ၃မိုင်☐၃မိုင်မှ၅မိုင်☐ ၅မိုင်မှ၁၀မိုင်☑၁၀မိုင်အထက်☑	ရှိ☑ မရှိ☐
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီးအနားတွင်ဆေးဆိုင်ရှိသည်☑ ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီးအနားတွင်ဆေးဆိုင်မရှိပါ☐	ဆေးဆိုင်တွင်ဆေး၀ါးများကိုစနစ်တကျသိုလှောင်ထားသည်☑ ဆေးဆိုင်တွင်ဆေး၀ါးများကိုစနစ်တကျသိုလှောင်ထားခြင်းမရှိပါ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ ရွာသူ/သားများ ကျန်းမာရေး အတွက်(☐)မိုင်ဝေးသည့်နောင်လုံကျေးရွာကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်းနှင့်လင်းခေးမြို့နယ် ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသရပါသည်။

ကိုယ်ဝန်ဆောင်၊ ကလေးနှင့်သက်ကြီးရွယ်အိုများဖျားနာခြင်းအတွက်ရှိပါကခက်ခဲကြုံတွေ့ရပါသည်။

(စျ) ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(စျ-၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိ နိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း		ရှိ☑ မရှိ☐	ကောင်း☑ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☑ မိုး ☑ဆောင်း ☑
အဝိစိတွင်း/ စက်တပ်		ရှိ☐ မရှိ☑	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ဆောင်း ☐
အဝိစိတွင်း/ တုံကင်		ရှိ☐ မရှိ☑	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ဆောင်း ☐
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်		ရှိ☐ မရ☑	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းရေ		ရှိ☑ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ဆောင်း ☐
ရေကန်		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့☐	နွေ ☑ မိုး ☑ဆောင်း ☑
စိမ့်စမ်းရေ	၉၀	ရှိ☑ မရှိ☐	ကောင်း☑ သင့်☑ ညံ့☐	နွေ ☑မိုး ☑ဆောင်း ☑

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စိမ့်စမ်းရေရရှိထားသဖြင့် တစ်နှစ်ပတ်လုံး သောက်သုံးရေ ရရှိပါသည်။ မိုးရာသီတွင် ရေနှောက်သည့်အတွက် သောက်ရေအတွက်အခက်အခဲရှိပါသည်။

(စျ-၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသောယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲအိမ်သာ	၁၄

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်ထောင်စု
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၁၈
မသန့်ရှင်းသောယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဧလားအိမ်သာ	
တွင်းမရှိအိမ်သာ	၁
အိမ်သာမရှိ	၁

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။ ကျေးရွာတွင် ရေဆွဲအိမ်သာနှင့်ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲကြပါသည်။အိမ်သာမရှိသော အိမ်ထောင်စု(၁)စုရှိနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(ည) ကျား – မရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား – မရေးရာ

#	ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက်အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သောအချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင်တက်ရောက်သူများမှမှန်သည်ဟုယူဆသောတစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ☑	မရှိ☐
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများတွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ☑	မရှိ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်းကျေးရွာအတွင်းရှိမိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ်အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ☐	မရှိ☑
၄	အမျိုးသမီးရေးရာအကြမ်းဖက်မှုများအတွက်ဥပဒေနှင့်တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက်လူထု၏အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ☐	မရှိ☑
၅	အမျိုးသမီးများသတင်းအချက်အလက်နှင့်သင်တန်းများလက်လှမ်းမီမှု (ဥပမာ- စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ တိုးချဲ့ပညာပေးဝန်ဆောင်မှုများ၊အိမ်တွင်းမှုသက်မွေးသင်တန်းများ၊ဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့်အသိအမြင်မြှင့်တင်ခြင်းများ)	ရှိ☐	မရှိ☑
၆	အမျိုးသမီးများ၏ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမီမှု	ရှိ☐	မရှိ☑
၇	စိုက်ပျိုးရေးနှင့်စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သောကဏ္ဍများတွင်အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီးများအတွက်တူညီသောအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ	ရှိ☐	မရှိ☑
၈	အိမ်ထောင်စု (သို့) ကျေးရွာထက်ကျော်လွန်၍ အမျိုးသမီးများ၏ ဦးဆောင်လှုပ်ရှားမှု	ရှိ☐	မရှိ☑

ရင်းမြစ် (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် တည်ငြိမ်အေးချမ်းပြီးကျေးရွာတွင်းဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင်တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ရပ်ရွာအစည်အလာအရ အမျိုးသမီးများကို ခေါင်းဆောင်အပိုင်းတွင် ရွေးချယ်လေ့မရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

(၄) အခြေခံအဆောက်အဦများအခြေအနေ

(၄-၁) ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)	ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် ပျက်စီးမှုရှိပါကဖော်ပြရန်
ရွာတွင်းလမ်း	၁☐၂☑၃☐၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင့်☑ညံ့☐	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☑ ၅နှစ်အထက်☑	ပွင့်လင်းရာသီ☐တစ်နှစ်ပတ်လုံး☑	၀-၁မိုင်☑ ၁-၅မိုင်☐ ၅-၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☑ မရှိ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁☑၂☐၃☐၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင့်☑ညံ့☐	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☑	ပွင့်လင်းရာသီ☐တစ်နှစ်ပတ်လုံး☑	၀-၁မိုင်☑ ၁-၅မိုင်☐ ၅-၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☑ မရှိ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁☐၂☑၃☐၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင့်☑ညံ့☐	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☑ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐တစ်နှစ်ပတ်လုံး☑	၀-၁မိုင်☐ ၁-၅မိုင်☑ ၅-၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☑ မရှိ☐
ကုန်ထုတ်လမ်း	၁☑၂☐၃☐၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင့်☐ညံ့☑	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☑	ပွင့်လင်းရာသီ☐တစ်နှစ်ပတ်လုံး☑	၀-၁မိုင်☐ ၁-၅မိုင်☑ ၅-၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☑ မရှိ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။။။မြေသားလမ်း - ၁၊ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ကျောက်ချောလမ်း - ၃၊ကွန်ကရစ်လမ်း - ၄၊ကတ္တရာလမ်း - ၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်း လမ်းများသည် မြေသားလမ်းများဖြစ်သည့်အတွက် မိုးရာသီအချိန်တွင်သွားလာရေးအခက်အခဲများစွာကြုံတွေ့ရပါသည်။ရေနုတ်မြောင်းများလည်းမရှိသဖြင့်ရေဝပ်နေပါသည်။ ကျေးရွာသည် အဆင်မပြေသော လက်လုပ်လက်စားအိမ်ထောင်စုသာလျှင်များသဖြင့် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ဆောက်လုပ်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတားအမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊ အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် ပျက်စီးမှုရှိပါကဖော်ပြရန်
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	ဖြစ်မှာနှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	ရှိ☐ မရှိ☐
ကွန်ကရစ်တံတား		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	ရှိ☐ မရှိ☐
သစ်သားတံတား	၁၂'×၆'	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☑	ဖြစ်မှာနှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☑	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☑	ရှိ☐ မရှိ☑
ကြိုးတံတား		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	ဖြစ်မှာနှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	ရှိ☐ မရှိ☐
ဝါးတံတား		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	ဖြစ်မှာနှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	ရှိ☐ မရှိ☐
ရေပြွန်		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	ဖြစ်မှာနှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	ရှိ☐ မရှိ☐
ရေကျော်		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	ဖြစ်မှာနှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	ရှိ☐ မရှိ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်သစ်သားတံတား(၁)စင်း ရှိပါသည်□

(၄-၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက်ရှိ အသုံးမပြုပါအကွက်တွင်✓ခြစ်ပါ)။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀မှ၁၀မိုင်□ ၁၁မှ၂၀မိုင်□ ၂၁မှ၅၀မိုင်□ ၅၀မိုင်အထက်□ အသုံးမပြုပါ☑	၁□၂□၃□	ပွင့်လင်းရာသီ□တစ်နှစ်ပတ်လုံး□
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀မှ၁၀မိုင်□ ၁၁မှ၂၀မိုင်□ ၂၁မှ၅၀မိုင်□ ၅၀မိုင်အထက်□ အသုံးမပြုပါ☑	၁□၂□၃□	ပွင့်လင်းရာသီ□ တစ်နှစ်ပတ်လုံး□
အခြား (ချောင်း၊မြောင်း၊ အင်း၊အိုင်)	၀မှ၁၀မိုင်□ ၁၁မှ၂၀မိုင်□ ၂၁မှ၅၀မိုင်□ ၅၀မိုင်အထက်□ အသုံးမပြုပါ☑	၁□၂□၃□	ပွင့်လင်းရာသီ□ တစ်နှစ်ပတ်လုံး□

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။၁ - လှေ၊သမ္ဘာန်၊၂ - စက်လှေ၊၃ - သဘော်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမရှိပါ။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊သမ္ဘာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်			၄	၃၉		၁၇	၄		၄

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များမှာ □□□□□□□ဆိုင်ကယ်၊ထော်လာဂျီနှင့်ကား များ အသုံးပြုကြပါသည်။

(၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း			ကောင်း☐သင့်☐သည့်☐မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☐
ဆိုလာစနစ်	၂၂		ကောင်း☐သင့်☑သည့်☐မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☑
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်			ကောင်း☐သင့်☐သည့်☐မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်			ကောင်း☐သင့်☐သည့်☐မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☐
လေစွမ်းအင်			ကောင်း☐သင့်☐သည့်☐မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☐
ဇီဝလောင်စာ			ကောင်း☐သင့်☐သည့်☐မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သောလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်			ကောင်း☐သင့်☐သည့်☐မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☐
လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သော			☒	☒

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။ ကျေးရွာတွင် မဟာဓာတ်အားလိုင်းမရှိသဖြင့် ဆိုလာစနစ်မီး အသုံးပြုရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အင်တာနက်လက်လှမ်းမီသည့်အိမ်ထောင်စု
အရေအတွက်	၅၁				၃၇

ရင်းမြစ်... အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည် မြို့နှင့်အလှမ်းဝေးသောကြောင့် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ လွယ်ကူစွာ အသုံးမပြုနိုင်ပါ။

(ဃ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များအနားယူအပန်းဖြေရန်နေရာများပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း☑သင့်☐ညံ့☐မဖြေဆိုပါ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း☑သင့်☐ညံ့☐မဖြေဆိုပါ☐
အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန်နေရာနှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများရှိခြင်း	ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐မဖြေဆိုပါ☑
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း☑သင့်☑ညံ့☐မဖြေဆိုပါ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ☐နည်း☐များ☑
စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်နေရာများ၊လူငယ်ရိပ်သာများ၊စာကြည့်တိုက်များစသည်တို့တွင် ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ရှိမ်းစာပေယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် နွေရာသီသင်တန်း များရှိပါသည်။ လူငယ်များစည်းလုံးမှုရှိကြသည်ကို လည်းတွေ့ရပါသည်။ တယ်လီဖုန်း၊ အင်တာနက် အသုံးပြုနိုင်သော်လည်း စာပေ၊ ဗဟုသုတများရှာဖွေဖတ်ရှုလေ့လာခြင်းနည်းပါသည်။ အားကစားလှုပ်ရှားမှုနည်းသည်ကိုလည်းတွေ့ရပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျား	မ
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ကြေးနန်းလိုင်း၊အင်တာနက်လိုင်း၊ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ရေဒီယိုလိုင်းစသောဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပြုအဆောက်အဦများရှိခြင်း နှင့်လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ☑မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☑မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ☐မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☑
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ☐မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☑မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐

ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျား	မ
ဆိုင်ကလုန်း (သို့) အရေးပေါ်အခြေအနေ အကာအကွယ်များနှင့်လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ□မရှိ☑မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□မရှိ☑မဖြေဆိုပါ□
မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျော့ချရေး အတွက်ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှဝန်ဆောင်မှုပေး ခြင်း	ရှိ□မရှိ☑မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□မရှိ☑မဖြေဆိုပါ□
မီးဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ခြင်းဆိုင်ရာဝန် ဆောင်မှုများနှင့်လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ☑မရှိ□မဖြေဆိုပါ□	ရှိ☑မရှိ□မဖြေဆိုပါ□

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု အားနည်းနေပါသည်။

(ဏ–၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
	စိုးရိမ်ရသည်□	စိုးရိမ်ရသည်□	စိုးရိမ်ရသည်□	စိုးရိမ်ရသည်□
	သာမန် □	သာမန် □	သာမန် □	သာမန် □
	မရှိ ☑	မရှိ ☑	မရှိ ☑	မရှိ ☑

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ရိုးသားစွာနေထိုင် လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြသည့်အတွက် တည်ငြိမ် အေးချမ်းပါသည်။

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ •	• (စိုက်ပျိုးမြေ – အရေအတွက်နှင့် အရည်အသွေး • ငါးထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ် – ကုန်းတွင်းနှင့် ပင်လယ် ကမ်းနီး၊ ကမ်းဝေး • သစ်တောဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ် • ရေ အရင်းအမြစ် • ဇီဝမျိုးကွဲ ကြွယ်ဝမှု • သဘာဝကိုအခြေခံသော ခရီးသွားလုပ်ငန်း • မြေပေါ်မြေအောက်သယံဇာတ– အဖိုးတန်ကျောက်မျက်၊ သတ္တု၊ ကျောက်မီးသွေး၊ နှမ်းဖတ်ကျောက်၊ သဲနှင့် လမ်းခင်းကျောက် လောင်စာဆီနှင့် ဓာတ်ငွေ့ရာသီဥတု အခြေအနေပေးမှု) သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် တောင်မြေ၊ယာမြေများသည် မြေဆီလွှာ ပျက်လာသောကြောင့် မြေဩဇာများထပ်လောင်း၍ စိုက်ပျိုးမှသာ စိုက်ပျိုးမြေများ ကောင်းမွန်သည်။မိုးရွာသွန်းမှု အသင့်အတင့်ကောင်း သဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးကိုများစွာ အထောက်အကူပြုသည်။ ဟင်းသီး ဟင်းရွက်မျိုးစုံ ကိုလည်း စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ ကျေးရွာသည် လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးအသင့်အတင့်ရှိသဖြင့် လယ်ယာထွက်ကုန် များကို လင်းခေးစျေးသို့ သယ်ယူပို့ဆောင်ရောင်းချရာတွင် အချိန်ကြန့်ကြာမှု ရှိပါသည်။ကျေးရွာ၏မြောက်ဖက်ရှိတောင်တန်းများသည် သဘာဝ ပေါက်ပင်များစုံလင်စွာ ပေါက်ရောက်ပြီး ကျေးရွာလူထုအတွက် ထင်း၊ ဝါး၊ သက်ငယ်၊ ဆေးဖက်ဝင်အပင်နှင့် နွားစာများရရှိသည်။
• နေရာဒေသအားဖြင့် အချက်အချာကျမှု	• အနီးအနားဒေသတဝိုက် စီးပွားရေး လျင်မြန်စွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နှင့်ကြီးပွားလာမနောင်တောင်ကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေ အထားအရ မြေပြန့်ဒေသတွင် တည်ရှိသည်။ လမ်းပန်းဆက် သွယ်ရေးခက်ခဲသဖြင့် သွားလာရန်မလွယ်ကူပါ။ ကုန်စည် ရောင်းဝယ်ရေးအတွက် လင်းခေးမြို့သို့ ကုန်ပစ္စည်းမျိုးစုံကို သွားရောက်၍ ရောင်းဝယ်ဖေါက်ကား နိုင်သည်။
• တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	• တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု • ပဋိပက္ခကြီးကြီးမားမားမရှိခြင်း • ရာဇဝတ်မှုမရှိခြင်း - လုယက်မှု၊ဓားပြမှု၊ကြီးကြီးမားမားမရှိခြင်း • အချင်းချင်း သဟဇာတဖြစ်ခြင်း၊ လူမျိုးစု ပဋိပက္ခမရှိခြင်း၊ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမရှိခြင်း၊ • လူမှုရေးအုပ်စုများအကြား လေးစားချစ်ကြည်မှု ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှု မရှိပါ/နည်းပါးသည်။ မိသားစု

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	များအကြားအငြင်းပွားမှုများရှိလာပါကလည်း ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရပ်မိရပ်ဖများ၏ ဆုံးဖြတ်မှုအပေါ်တွင် ကျေနပ်မှုရှိကြသဖြင့် ပဋိပက္ခကြီးကြီးမားမားဖြစ်ပွားလေ့မရှိပါ။တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကိုချောမွေ့စေသည်။
• ရိုးရာနှင့် ယဉ်ကျေးမှု	• ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် ကြွယ်ဝမှု • စိတ်ဝင်စားဖွယ် သမိုင်းအစဉ်အလာကြီးမှု • သမိုင်းစိတ်ဝင်စားမှုထက်သန်ခြင်း ကျေးရွာတွင် ရှမ်းလူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုကို အစဉ်အဆက်လက်ဆင့်ကမ်းထိမ်းသိမ်းခဲ့ကြသည်။ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုတိမ်ကောပျောက်ကွယ်ခြင်းမရှိစေရန်လည်း ရပ်မိရပ်ဖများဦးစီး၍ နွေရာသီတွင် လူငယ်များကိုသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပေးလျှက်ရှိသည်။
• ပညာတတ်နှင့် ကျွမ်းကျင်လုပ်သား	ကျေးရွာတွင်ပညာတတ်မြောက်မှုနည်းပါးသဖြင့်ကျေးရွာသားများမှာ လက်သမား၊ပန်းရံလုပ်ငန်းများကို တတ်မြောက်ကြသဖြင့် အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများကိုလုပ်ကိုင်နိုင်ကြသည်။
• လူဦးရေ	• စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက် အထိုက်အလျောက် လူဦးရေများသည့် ရွာဖြစ်ခြင်း။လူငယ်ဦးရေ များခြင်း။ ကျေးရွာရှိအလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေမှာ(၈၀)ရာခိုင်နှုန်းရှိသဖြင့် ကျေးရွာစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်လုပ်သားအင်အားအသင့်အတင့်ရှိသည်။ ကျား နှင့်မဦးရေမှာ လွန်စွာကွာခြားမှုမရှိပါ။
ကျေးလက်လူထုနှင့်လူမှုအဖွဲ့အစည်း များကြားထဲတွင် တည်ရှိသောလူမှု ရေးဆိုင်ရာ အရင်းအနှီး • (Social capital)	• ရိုးရာအစဉ်အလာနှင့် ညီညွတ်မှုကို အခြေခံသည့် အချင်းချင်း ရိုင်းပင်းပံပိုးကူညီမှုစနစ် ရှိခြင်း။ • ကျေးရွာအဆင့်ဆိုင်ရာ အလုပ်အကိုင် ကူညီသည့် အစုအဖွဲ့ ဒေသအာဏာပိုင်၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အဖွဲ့များနှင့် အားကောင်းသော ချိတ်ဆက်ထားရှိမှုကျေးရွာသားများ အချင်းချင်းရင်းနှီးချစ်ခင်မှုရှိပြီးတစ်ဦးအခက်အခဲရှိပါက ဝိုင်းဝန်းကူညီလေ့ရှိသည်။ နှမ်း၊ ပြောင်း၊ မြေပဲ ရိတ်သိမ်းချိန်များတွင် ၎င်း၊ သာရေးနာရေးကိစ္စများတွင်လည်းကောင်း တစ်ရွာလုံးမှ ဝိုင်းဝန်း၍ကူညီကြသည်။ ကျေးရွာတွင်း၌သာရေးနာရေးအဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့များရှိပြီး သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို စည်းလုံးညီညွတ်စွာဆောင်ရွက်လေ့ရှိကြသည်။
• တည်ငြိမ်ကောင်းမွန်သောစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	• ဒီမိုကရေစီကျင့်စဉ်အရ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ် စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ် • ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြိုနိုင်သည့်အရည်အချင်းပြည့်ဝသည့် ခေါင်းဆောင်မှု၊

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	ကျေးရွာရှိ အမျိုးမျိုးသော အဖွဲ့များကို တစ်သားတည်း ဖြစ်အောင် ပေါင်းစည်းစေနိုင်စွမ်းရှိမှု • တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု -ဥပဒေနှင့်ပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုလိုက်နာခြင်း။ • အကျင့်ပျက် ခြစားမှု ကင်းစင်ခြင်း။ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့်အခြေကျ ဖွံ့ဖြိုးပြီးဖြစ်သော တရားစီရင် ရေးစနစ် ရှိခြင်း။ကျေးရွာတွင်လုပ်ငန်းကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ပါက ကျေးရွာအုပ် ချုပ်ရေးမှူး ဦးဆောင်၍ကျေးရွာအစည်းအဝေးများပြုလုပ်၍ တိုင်ပင် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ကျေးရွာရွာသားများသည် အများသဘောတူ ချမှတ်ထားသော စည်းကမ်းများကို လိုက်နာကြသည်။
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာအတွင်းတွင်ပြင်ပနှင့်ကျေးရွာအတွင်းမှဖွဲ့စည်းထားသောလူထု အခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ အတော်အသင့်ရှိပြီး၊အဖွဲ့များဇ။ လုပ်ငန်း လည်ပတ်မှုမှာ ကောင်းမွန်ကြပေသည်။ပြင်ပပုဂ္ဂလိက ငွေချေးအဖွဲ့များ၊ အစိုးရဌာနများနှင့် အချိတ်အဆက်အားကောင်း မှုရှိပြီး၊ထိုအထောက်အပံ့ များသည် ကျေးရွာအတွက် လယ်ယာ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ဆိုင်ရွက်မှုနှင့် အခြားအသေးစားလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန် လွန်စွာ အထောက်အပံ့ကောင်းများဖြစ်စေ ပါသည်။စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှလည်း စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သော နည်းပညာပေးသင်တန်းဟောပြောပွဲများ ဆောင်ရွက်ပေး လျက်ရှိပါသည်။
• အခြေခံအဆောက်အဦကောင်း များ တည်ရှိမှု	• လမ်းမ၊လမ်းသွယ်၊ တံတား • ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်သော အဆောက်အအုံ • သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော ကျေးလက်လူထုအဆောက်အအုံ ကျေးရွာလမ်းများမှာမြေသားလမ်းဖြစ်သည်။
• ဆက်သွယ်ရေး အဆောက်အအုံ ကောင်းများတည်ရှိမှု	• မိုဘိုင်းဖုန်းကွန်ယက်နှင့် လက်လှမ်းမီခြင်း • အင်တာနက် လက်လှမ်းမီခြင်း ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှု ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေး ရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာ ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက် များအတွက် ချိတ် ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။
• ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီးကျန်းမာရေး ပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်း အလွယ်တကူမရရှိနိုင်ပါ သဖြင့် ကျေးရွာသူ/သားများအတွက် စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသလိုမှု အတွက်လည်း လင်းခေးမြို့ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများခံယူ နိုင် ကြသည်။
• လျှပ်စစ် စွမ်းအား	• အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်၊ ဆိုလာ၊ လေအားလျှပ်စစ်

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	• စွန့်ပစ်ဇီဝအမှိုက်မှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်း • မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်တိုးချဲ့ သွယ်တန်းခြင်း • အင်ဂျင်မှရသော လျှပ်စစ် ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက်သုံးစွဲမှုမရှိသဖြင့် ထင်းမီးကိုသာအသုံးပြု၍ ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ ကျောင်းသူကျောင်းသား များအတွက် အသေးစား ရေအားလျှပ်စစ်မီးအား အသုံးပြုရပြီး စာဖတ်ချိန် အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်း၊ အားလပ်ချိန်များတွင် ဗဟုသုတရဖွယ် သုတ၊ရသ နှင့် သတင်းအစုံအလင်အားတီဗွီမှကြည့်ရှုနိုင်ခြင်း စသော လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားလာရေးအတွက် အထောက်အကူပြုနေသည်။
• စျေးကွက်ကောင်း လက်လှမ်းမီမှု (ကုန်စည်ပစ္စည်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု များ စျေးကွက်)	• ကျေးရွာစျေးနှင့်ဆိုင်သော အခြေခံအဆောက်အဦ • စျေးကွက် သတင်းအချက်အလက် ရရှိမှု • စျေးကွက်နှင့် နီးကပ်မှု • စျေးကွက်ဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အဦနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု လယ်ယာထွက်ကုန်များကိုလင်းခေးမြို့မစျေးတွင်ရောင်းချနိုင်သည်။ ၎င်းစျေးကွက်သည်ကျေးရွာအတွက်အကြီးဆုံးစျေးကွက်ဖြစ်သဖြင့် တောင်သူများအတွက် အားသာချက်ဖြစ်စေသည်။
• ဘဏ်နှင့်ငွေရေးကြေးရေးဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု	• ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်လုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု • အသေးစားချေးငွေများကို လက်လှမ်းမီမှု • ကျေးရွာလူထုမှ စီမံဆောင်ရွက်သော ငွေစု၊ ငွေချေးအတွက် ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေ လက်လှမ်းမီမှု • ပုံမှန်လည်ပတ် ဆောင်ရွက်နေသော သမဝါယမအသင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ် လက်လှမ်းမီမှု အကန့်အသတ်	• စိုက်ပျိုးမြေလက်လှမ်းမီမှု - မြေယာလက်ဝယ်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်၊ မြေလွတ်မြေလပ်နှင့် အသစ်ဖော်ထုတ်ထားသော စိုက်ပျိုးမြေများအတွက် မရှင်းလင်းသော အထောက်အပံ့ပေးမှု မရှိခြင်း၊ မညီမျှသော မြေယာ ပိုင်ဆိုင်မှု • စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ်မြေရိုင်းများ ထပ်မံမတိုးချဲ့နိုင်တော့ပဲ လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ်မှု တိုးမြှင့်ရန် ဆောင်ရွက်ကြသည်။

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	• အရည်အသွေးနိမ့် စိုက်ပျိုးမြေ -တောင်ယာမြေထဲသို့ ဆေးဖြန်းမှုများပြားလာသောကြောင့် မြေဆီလွှာများပျက်စီးလာခြင်း၊ မြေပေါ်မြေအောက် သဘာဝသယံဇာတနှင့် ပတ်သက်၍ အကန့်အသတ်များ (အဖိုးတန်ကျောက်၊ ဇီဝမျိုးကွဲ၊ စားကျက်)□□□□□ သဘာဝအရင်းအမြစ်များမရှိပါ။
• ဒေသဆိုင်ရာ အခက်အခဲ	• □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ရေးခက်ခဲခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းမရှိ ခြင်း
• ရာသီဥတု အခြေအနေ မပေးမှု	• မိုးရွာသွန်းမှုနည်းပါးခြင်း၊ရာသီဥတုဖေါက်ပြန်မှု၊မိုးခေါင်သော ကာလကြာရှည်မှု
• သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လွယ်သောဒေသ (ရုတ်တရက် ရေကြီးမှု၊ ဆားငန်ရေ ဝင်ရောက်မှု၊ ဆိုင်ကလုံးမုန်တိုင်း၊ ငလျင်	
• ဆားငန်ရေ ဝင်ရောက်ခြင်းကြောင့် မြေဆီလွှာအဆင့်အတန်း နိမ့်ကျခြင်း	
• ဆည်ရေ၊ သွင်းရေ မရရှိခြင်း	
နည်းပညာနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီမှု	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းနှင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုများ တိုးတက်ရန် ကူညီမည့် နည်းပညာနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမမီမှု စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှ နည်းပညာဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများရရှိသော်လည်း အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမမီမှု
ချေးငွေနှင့် ငွေရေးကြေးရေး ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု (ငွေချေးလုပ်ငန်း၊ အာမခံလုပ်ငန်း ကဲ့သို့သော)	• ငွေတိုးချေးစားသူများနှင့် အသေးစားချေးငွေ လုပ်ငန်းများ၏ အတိုးနှုန်း မြင့်မားခြင်း • အသေးစားငွေရေးကြေးရေးလုပ်ငန်းများမရှိခြင်း (အသေးစားချေးငွေနှင့် အာမခံ) • မြို့ပေါ်ရှိ ဘဏ်လုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှုများသည် ကျေးရွာသို့ နယ်လှည့် ဆောင်ရွက်မှု မရှိခြင်း
စျေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု ခက်ခဲခြင်း နှင့် စျေးကွက်မဖြစ်ထွန်းခြင်း	• ကျေးရွာ စျေးကွက် အခြေခံအဆောက်အဦ၊ နေရာနှင့် သိုလှောင်ရုံများ မရှိခြင်း • ကျေးလက်ကုန်ထုတ်လုပ်သူများအတွက်စျေးကွက်အတက်အကျကြောင့် သင့်တင့်သောစျေးနှုန်း မရရှိခြင်း • လက်ဝါးကြီးအုပ် ထိန်းချုပ်မှုရှိခြင်း • ဌာနဆိုင်ရာမှ ကုန်စည်စီးဆင်းမှုတွင် ကန့်သတ်ခြင်း (ရှိခဲ့လျှင်)
ကျေးရွာအဆင့် ဆက်သွယ်ရေး	• ဆက်သွယ်ရေးအတန်အသင့်ကောင်းမွန်လျက်ရှိပါသည်။

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
အခြေခံအဆောက်အဦ လုံလောက်မှု	• လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခက်အခဲရှိခြင်းနှင့် • အခြေခံအဆောက်အဦများလည်းအသင့်အတင့်လုံလောက်မှုရှိပါသည်။
ပညာရေးအသုံးအဆောင်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီမှု	• စာသင်ကျောင်းအတွက် ခြံစည်းရိုးခတ်ရန်လိုအပ်ခြင်း၊ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂအသင့်အတင့်လုံလောက်မှုရှိပါသည်။
ကျန်းမာရေးအသုံးအဆောင်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီမှု	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့်ဆေးပေးခန်းမရှိသောကြောင့် အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များတွင်အခြားဒေသသို့ (လင်းခေးမြို့နယ်ဆေးရုံ)သို့ သွားရောက်ကုသရသဖြင့် အချိန်ကြာမြင့်မှု ရှိပေသည်။
လျှပ်စစ်မာတ်အား မလုံလောက်မှု (သို့) လက်လှမ်းမီမှု မရှိခြင်း	• ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက်သုံးစွဲမှုမရှိသဖြင့် ထင်းမီးကိုသာအသုံးပြု၍ ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ • ကျေးရွာသည် မြို့နှင့်အလှမ်းကွာဝေးသောကြောင့် လျှပ်စစ်မီးရရှိရန် လက်လှမ်းမီမှုမရှိခြင်း။
တယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်ရေး မရှိခြင်း	•
ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှုအတွက်လုံလောက်သောအစီအစဉ်နှင့်အရင်းအမြစ်မရှိခြင်း	• ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများအနေဖြင့်အလုပ်အာမခံချက်ရရှိနိုင်သည့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောလုပ်ငန်းများနှင့် လက်မှုလုပ်ငန်းများ လုံလောက်စွာ မဖွံ့ဖြိုးသေးခြင်း • စွန့်ဦးတီထွင်လုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးမှု နည်းပါးခြင်း
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ကျေးရွာစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းများတွင် ကျေးရွာသားများ အထူးသဖြင့် ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စု၊ မိန်းကလေးနှင့် အမျိုးသမီးများပူးပေါင်းပါဝင်မှု အားနည်းခြင်း	• ကျေးရွာသည် မြို့နှင့်အလှမ်းဝေးသောကြောင့် ကျေးရွာတွင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း နှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း လုပ်ငန်းများတွင်လုပ်ဆောင်မှု အားနည်းသော်လည်း ဌာနဆိုင်ရာ/အဖွဲ့အစည်းများမှ လာရောက်ပညာပေးဆောင်ရွက်သောအခါတက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း။

လင်းခေးမြို့နယ်၊ နောင်လုံကျေးရွာအုပ်စု၊ နောင်တောင်ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာတည်ဆောက်မှုအခြေပြဇယား

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	**လမ်း၊ တံတား၊ အခြေခံအဆောက်အဦ**					
	မိုးရာသီတွင်သွားလာရန်ခက်ခဲခြင်း	• မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်း • ရေနှုတ်မြောင်းရေဝပ်ခြင်း	ကျောက်၊သဲများ အလွယ်တကူကျေးရွာလုပ်အားဖြစ်သယ်ယူနိုင်ခြင်း	• ကျေးရွာမှကိုယ်ထူကိုယ်ထဆောင်ရွက်ရာတွင် ရန်ပုံငွေနည်းပါးခြင်း၊ • နှစ်စဉ်ပြုပြင်နေရခြင်း	ကျေးရွာလမ်းပြုပြင်ရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနသို့ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	-ကျေးရွာတွင်းကျောက်ခြောလမ်းခင်းခြင်းနှင့် -ရွာအဝင်တံတားတည်ဆောက်ခြင်း
	ကျေးရွာလူမှုရေးကိစ္စများဆောင်ရွက်ရာတွင်နေရာအခက်ခဲရှိခြင်း၊ လူမှုရေးကိစ္စ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိစ္စများဆောင်ရွက်ရာတွင် ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ စုဝေးနေရခြင်း	ကျေးရွာတွင်း ဘက်စုံသုံးခန်းမမရှိခြင်း	မြေနေရာရှိခြင်း ကျေးရွာမှလုပ်အား အပြည့်အဝထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း	ကျေးရွာဘက်စုံသုံးခန်းမတည်ဆောက်ရန် ရန်ပုံငွေနည်းပါးခြင်းကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များခြင်း	ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာဌာန သို့တင်ပြတောင်းခံခြင်း	- ကျေးရွာဓမ္မာရုံ(ဘက်စုံသုံး) ခန်းမတည်ဆောက်ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၂	**ပညာရေး**					
	ကလေးများစာသင်ရန်အခန်းလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ စာသင်ကျောင်းဟောင်းနွမ်းခြင်း၊ ကလေးများနီးစပ်ရာကျောင်းသို့ပို့ဆောင်ရခြင်း	• ကလေးဦးရေများလာခြင်း • ဆောက်လုပ်ထားသည့် နှစ်ကြာပြီဖြစ်ခြင်း	• ကျောင်းမြေနေရာကျယ်ဝန်းခြင်း • ကျေးရွာမှ ဝိုင်းဝန်းကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာရန်ပုံငွေမှ တည်ဆောက်ရန် မတတ်နိုင်ခြင်း၊ ကုန်ကျစရိတ်များပြားခြင်း	ပညာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	-စာသင်ကျောင်းဆောင်သစ်နှင့်ခြံစည်းရိုးတို့ တည်ဆောက်ခြင်း
၃	**ကျန်းမာရေး**					
	အရေးပေါ်သားဖွားလူနာများနှင့်ဖျားနာလူနာများကျန်းမာရေးအခက်အခဲရှိခြင်း	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိခြင်း၊လင်းခေးမြို့ပေါ်ဆေးရုံသို့(၉)မိုင်ကွာဝေးခြင်း	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းအတွက်ရွာတွင်းမြေနေရာရှိခြင်း	ကျေးရွာကျန်းမာရေးကော်မတီမရှိခြင်း၊	ကျေးရွာကျန်းမာရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဌာနသို့တင်ပြခြင်း	- ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရရှိရေး

ကိုးကားစာရင်း

၁။ သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၂၄ခုနှစ် ၊ ဖေဖော်ဝါရီလ။

၂။ ၂၀၂၄ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ က နောင်တောင်ကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်။